

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne. Izvzemli nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popusti po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravišтво: Knaflova ulica št. 5. pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Vlada v novi krizi

Oster konflikt radi kandidature dr. Spaha v Novem Pazaru. — Radikalni se boje za muslimanske glasove. — Ultimat Demokratijski zajednici. — Radikalni ministri groze z demisijo.

Beograd, 12. avgusta. Prerivanje za nadvlado in premoč pri volitvah je rodilo v demokratske zajednici na eni strani in v vladni koaliciji na drugi strani zanimiv spor, ki kakor vse kaže, ne bo ostal brez težjih posledic. Danes se v Beogradu že skoraj z gotovostjo govori, da je kriza vlade neizbežna.

Spor je nastal radi kandidature dr. Spaha v Novem Pazaru. Tam je nameraval prvotno kandidirati zunanji minister dr. Marinković sam. Vse okrožne organizacije pa so se izjavile za kandidaturu dr. Spaha, ki je nato sestavil kandidatsko listo v sporazumu z Ljubom Davidovićem. Med tem pa je neki Dušan Davidović po navodilih dr. Marinkovića na lastno pest sestavil in vložil drugo kandidatsko listo. Vsled tega je nastal spor v Demokratijski zajednici, ki postaja tem resnejši, ker sta bili obe listi med tem že vloženi in odobreni od sodišča, tako da izvršni odbor Demokratijske zajednice na tem ne more ničesar spreminiti.

Dr. Spahova kandidatura pa je ob enem izzvala velik spor v vladni koaliciji sami. Kandidat vladnih radikalov v tem okrožju je minister ver Dragoljub Obradović. Vsled kandidature dr. Spaha je ogrožena njegova lastna kandidatura, ker se radikalni boje, da bi s kandidacijo bosanskega muslimana zopet oživel bivši džemiet in bi tako radikalni

izgubili večino glasov, na katere najbolj računajo. Zato je minister ver že pred tremi dnevi stavil ministrskemu predsedniku g. Vukičeviću zahtevo, naj za vsako ceno prepreči kandidaturu ministra dr. Spaha, ker bi moral v nasprotnem slučaju podati demisijo in izstopiti iz vlade, kar bi imelo za posledico vladno krizo.

Na zahtevo radikalov so demokratijski ministri skušali vplivati na dr. Spaha, ki se je po eni verziji res udal in sklenil, da svojo kandidaturu umakne. Njegova resignacija pa je prišla prepozno, ker je bila med tem lista že vložena in potrjena. Razen tega pa se tudi bosanski muslimani odločno protijo diktaturi dr. Marinkovića in naglašajo, da postanejo v slučaju, da bi se moral dr. Spaho res umakniti, brezpredmetne vse ostale skupne kandidatske liste Demokratijske zajednice.

Neki radikalni ministri so v zvezi s tem izjavili vašemu poročevalcu, da bodo radikalni ministri z ministrskim predsednikom Vukičevićem na čelu stali danes popoldne svojim demokratijskim kolegom ultimativno zahtevo, naj njihov tovariš dr. Spaho takoj umakne svojo kandidaturu, sicer je kriza vlade neizbežna, ker bodo skupno z ministrom ver tudi vsi ostali radikalni ministri podali svoje demisije.

Oficirska zarota v Rumuniji

Senzacionalne aretacije visokih oficirjev. — Zarota za povratek princa Karola. — Nameravana odstavek regentskega sveta in kralja Mihajla. — Protidredbe vlade.

Bukarešta, 12. avgusta. V politični javnosti so vzbudile veliko pozornost številne aretacije visokih vojaških funkcionarjev v Bukarešti in ostalih garnizijah. Oblastva čuvajo o teh aretacijah strogo tajnost in nečejo dati nikakih informacij, vendar pa se doznava, da gre za široko zasnovano oficirsko zaroto, ki je v zvezi z akcijo princa Karola za povratek na rumunjski prestol. Domneva se, da je v afero zapleten tudi bivši ministrski predsednik general Avarescu. Oficirji so baje hoteli organizirati vojaško revolucijo, ki naj bi vrgla sedanji režim, razpustila regentski svet, odstavila nedolnega kralja Mihajla in

proglasila princa Karla, ki uživa v vojski in med narodom še vedno velike simpatije, za rumunjskega kralja.

Nedavne izjave princa Karla, da se ne namerava odpovedati svojim pravicam na rumunjski prestol, potrjujejo to domnevo. Vlada ki se z vsemi sredstvi bori proti tej nameri princa Karla, je prišla na sled oficirski zaroti in odredila večeraj številne aretacije, ki so vzbudile veliko pozornost. O celi aferi je bil izdan le kratek komunik, ki naglašja, da so oblasti odkrile tajno oficirsko organizacijo, ki je zasledovala državne nevarne cilje, ter da je vlada odredila strogo preiskavo.

Borba za usodo Sacca in Vanzettija

Dolga vladna posvetovanja v Bostonu. — Odločitev v rokah vrhovnega sodišča. — Vanzettijeva sestra na potu v Ameriko. — Bomba v ameriškem poslanstvu v Sofiji.

New York, 12. avgusta. Guverner je večeraj popoldne 12 ur konferiral s člani guvernerskega sveta glede nadaljnjega postopanja v zadevi justifikacije Saccoa in Vanzettija. Vendar pa baje ni prišlo do nikakih zaključkov. Vrhovno sodišče mora še tekom današnjega dne rešiti zahtevo branitelja, ali naj o procesu Saccoa in Vanzettija razpravlja plenum državnega sodišča. Če bo vrhovno sodišče zahtevo branitelja zavrnilo, je dana še možnost priznava na najvišje sodišče Zedinjenih držav.

New York, 12. avgusta. Člani vrhovnega sodišča v Bostonu so bili danes brzojavno pozvani, naj se nemudoma vrnejo v Boston, kjer se bo vršila v torek plenarna seja vrhovnega sodišča, da razpravlja o procesu Saccoa-Vanzettija.

Charleston, 12. avgusta. Ko je bilo Sacco in Vanzettiju 15 minut pred določenim časom justifikacije sporočeno, da je justifikacija odgojena, sta bila oba zelo vesela. Ko so jih kmalu nato prepeljali iz celine za justifikacijo v prejšnje zapore, je Sacco vzkliknil: Kako lep dan! Vanzetti pa je molče korakal ob njegovi strani.

Buenos Aires, 12. avgusta. Tukajšnji listi so objavili odgovoditve justifikacije Saccoa in Vanzettija z dogovorjenimi svetlobnimi žarki. Ogromna množica, ki je pred redakcijami listov pričakovala poročila, je o prihodu vesti o odgovoditvi justifikacije priredila viharne ovacije.

New York, 12. avgusta. Sinoči je v mestnem gledališču v Sacramentu eksplodirala bomba. Več oseb je bilo ubitih in težko ranjenih. Vsled eksplozije je nastal požar, ki je vpepelil gledališko poslopje.

New York, 12. avgusta. Z ozirom na pojavljajoče se nemire v zvezi z justifikacijo Saccoa in Vanzettija so oblasti ugotovile, da je prišlo tekom zadnjih dni v Ameriko mnogo inozemcev — provokator-

jev in komunističnih agitatorjev, ki ščuvajo delavske množice na upor proti oblastem. Zato je ameriška vlada izdala obmejni oblastem strog nalog, naj poostre kontrolo tujcev in vsakega sumljivca takoj deportirajo. Vse tvrdke in privatni uradi morajo odslej vsakega svojega nameščenca tekom 24 ur po prejemu v službo prijaviti policijski oblasti. Tudi v letoviščih in kopališčih se bo kontrola poostрила.

Pariz, 12. avgusta. Luigia Vanzetti, sestra na smrt obsojenega anarhista Vanzettija, je danes odpotovala v Cherbourg, od koder potuje popoldne z brzoparnikom v New York, da obišče svojega na smrt obsojenega brata.

New York, 12. avgusta. Vanzetti je vložil na sodišče prošnjo, naj mu dovolijo, da se še pred justifikacijo sestane s svojo sestro. Obsojenca sta bila večeraj popoldne prepeljana iz zcelice grešnikov zopet v rešni zapor. Sacco že 25. dan odklanja vsako jed in je vsled tega zelo oslabeel. Tudi Vanzetti zadnje dni ni zaužil nikake hrane. Sacco je odklonil podpis na prošnjo za pomilostitev, Vanzetti pa jo je po daljšem prigovarjanju podpisal. Bostonška vlada je še vedno alarmirana in jetnišnica močno zastražena. Šef policije je izdal večeraj razglas, v katerem sporoča prebivalstvu, da ima policija nalog, da v slučaju kakršnihkoli nemirov rabi orožje.

Sofija, 12. avgusta. Sinoči okrog 10. zvečer je eksplodirala na dvorišču poslopja ameriškega konzulata, ki je v bližini zunanega ministrstva, bomba. Eksplozija k sreči ni povzročila nikake škode. Polcija je takoj obkolila vse sosedne hiše in izvršila več aretacij sumljivih oseb. Domneva se da gre za mashevalni akt komunistov radi nameravane justifikacije Sacca in Vanzettija.

Milijonsko oškodovanje Ljubljane

»Slovenec« priznava krivdo gg. Serneca in Korošca na nesrečni reformi kaldrminskega zakona. — Ponesrečeno zavijanje in izmotavanje. — Dejstvo, je da bo ljubljanska občina oškodovana za najmanj osem milijonov

S prav jezuitskim zavijanjem poskuša »Slovenec« zavrniti našo trditev, da sta dr. Korošec kot ljubljanski poslanec in vodja SLS ter inž. Sernec kot minister za javna dela s spremembo kaldrminskega zakona za težke milijone oškodovala Ljubljano in nekatere druge slovenske občine. Iz kaldrminskega zakona so občine dozdaj gradile in vzdrževale dovozne ceste in ulice k carinarnicam, carinarnice same in skladišča pa je gradila in vzdrževala država, ki je v ta namen pobirala tozadevno »ležarino«. Odslej bo ostala ležarina lepo v blagajnah finančnega ministra, carinarnice pa bodo morale graditi občine z denarjem, ki bi ga drugače lahko porabile za ceste in ulice. To velja zlasti za Ljubljano, ki bo morala sedaj iz svojega kaldrminskega zakona zgraditi na 8 milijonov proračunano carinarnico s skladišči, zato pa ustaviti nadaljevanje tlakovanja in regulacije cest in ulic. »Slovenec« je v odgovor na te ugotovitve pod naslovom »Debela laž« napisal sledeče:

»Mestna občina bo zgradila za carinarico palačo, v kateri bodo carinski uradi in pa stanovanja za carinske uradnike. Država bo mestni občini poslojpe odplačala v obliki letnih prispevkov na naslov najemnine. To pogodbu med mestno občino in carinsko upravo so z veseljem odobrili vsi ljubljanski gospodarski krogi, ker se bo s tem zgradilo nad dvajset stanovanj, ne da bi občina pri tem kaj žrtvovala, in ker se bo poslojpe zgradilo ob sedaj zanemarljivi Vilharjevi cesti in bo na ta način prišel ves tisti del ulice do pravice, da se popravi z denarjem iz kaldrmine.

Pogodba mestne občine s carinsko upravo pa ni v nikaki zvezi s proračunom in finančnim zakonom. Ljubljana ne bo pri tem oškodovana, ampak ima veliko korist.

Minister Sernec, ki mu »Narod« očita, da je v škodo slovenskih občin razširil uporabo kaldrmine, je to storil v eminentnem interesu slovenskih občin, ki imajo carinarice. Kajti, ker se je ta denar smel uporabljati zgolj za ceste, ki neposredno tvorijo dohodok k carinarnicam, je doslej veliko tega denarja ostalo neizrabljenega in je po petih letih zapadel v korist občine beogradske. Po določilu, ki ga je izposloval minister Sernec, se pa sme sedaj kaldrminski fond uporabljati tudi za druge namene in je temu denarju odprta pot, da gotovo pride v Slovenijo. To je koristen uspeh, ne pa škoda za slovenske občine in tudi za Ljubljano.

Predvsem moramo ugotoviti, da je g. minister Sernec sodeloval pri usodnih spremembah kaldrminskega zakona. Ne moremo si misliti, da bi to storil brez sporazuma z g. Korošcem kot poslancem Ljubljane, ki je po teh spremembah najbolj prizadeta. Polna odgovornost pade zato tudi na dr. Korošca. Kar se stvari same tiče, pa je položaj ta-le:

Po kaldrminskem zakonu iz l. 1911, ki je bil l. 1922 razširjen na vsot državo, mora iti vsa kaldrmina v korist občin, v katerih se nahajajo carinarnice. Kaldrminski fond so last občin in država jih samo upravlja, nima pa do njih nikake pravice.

Po kaldrminskem zakonu so se smeli ti fondji uporabljati v naših krajih le za gradnjo in vzdrževanje dovoznih cest k carinarnicam in skladiščem ter za ograje okrog skladišč. Poslopja in skladišča je morala finančna uprava graditi in vzdrževati sama in zato pobira ležarino. Minister Sernec pa je po priznanju »Slovenca« ta zakon spremenil tako, da bodo odslej morale občine iz kaldrminskih fondov graditi in vzdrževati tudi carinarnice in skladišča. Kakor v zasmeh oškodovanim občinam, je ing. Sernec dotičnemu členu finančnega zakona še pristavil: »brez odškodnine za to«. To se pravi, da carinska uprava za porabo carinarnice in skladišč, ki jih bo zgradila ljubljanska občina, ne bo dolžna plačevati nikake najemnine ali odškodnine. O tej »zasluzgi gg. Korošca in Serneca pa »Slovenec« seveda previdno molči.

Iz tega sledi, da milijoni, ki so se nabrali v korist nekaterih slovenskih občin, predvsem Ljubljane in Maribora, za tlakovanje in regulacijo dovoznih cest k carinarnicam, ne bodo več neogranjeno občinam na razpolago, nego bo finančno ministrstvo te fonde prvenstveno uporabljalo za zgradbo carinarnic in skladišč. »Slovenec« se smešno predvsem izgovarja, kakor da bi slovenske občine, ki prihajajo v poštev, ta kaldrminski denar bile odklanjale ali da bi ga ne rabile več za tlakovanje in regulacijo dovoznih cest. Obratno je res:

Naloga inž. Serneca kot gradbenega ministra in slovenskega rojaka je bila, da pospeši izročitev nabranega denarja slovenskim občinam, a ne, da uzakoni člen finančnega zakona, s katerim se slovenskim občinam jemlje pravica do popolne uporabe kaldrminskega zakona. Po Sernecovi določi je sedaj položaj tak-le: Kar je prej gradila država iz splošnih dohodkov, to bodo indirektno sedaj storile občine na ta način, da jim bo prikrajšan polni znesek kaldrminskega zakona!

S členom 103. klerikalnega finančnega zakona je ta koristna finančna operacija padla v vodo. Klerikalci so odredili, naj se zgradba postavi na račun ljubljanske občine pripadajoče kaldrmine! Ljubljanska carinarnica se bo zgradila po zaslugi inž. Serneca in dr. Korošca iz kaldrminskega zakona, tako da ljubljanska občina sploh ne bo imela pravice do kake nadaljne protidodskodnine. Kakor ljubljanska občina tako pa bodo oškodovane seve tudi ostale slovenske občine, ki imajo pravico do kaldrminskega zakona!

S klerikalnim členom 103. je torej zadan našim občinam samoupravam hud udarec. Škoda je tem občutnejša, ker gre za denar! Slovenske občine bodo s tem členom prikrajšane za težke milijone.

Jasno je, da je bila naloga ministra Serneca, da tekom februarja in marca poskrbi za to, da dobe slovenske občine vse še razpoložljive in pristojne jim vsote kaldrminskega zakona. Tu je bila dana naravnost eksplamirna prilika izvajanja zaščite slovenskih interesov. A klerikalni minister je obratno postopal in okrnil pravice slovenskih občin in jim temo zaščite in pomoči pomoli pod nos »reformo« kaldrminskega zakona v smislu člena 103. finančnega zakona.

V tak položaj je zašla tudi ljubljanska občina po l. aprilu po zaslugi klerikalne reforme kaldrminskega zakona. Bivši gerentski svet si je prizadeval, da postavitev ljubljanske carinarnice uredi tako, da mestna občina postavi to zgradbo proti temu, da carinska oblast amortizira izdatke za zgradbo iz ležarinskih dohodkov, ki se sicer stekajo v državno blagajno. Naivno — smešna in predvsem ob enem je »Slovenčeva« trditev, da bi občina ne mogla porabiti vsega kaldrminskega zakona za ceste. Kar Ljubljano pogledimo! Tri glavne dovozne ceste, Masarykova, Resljeva in Kolodvorska so še netlakovane in neurejene. In netlakovane so še vse ceste, ki bodo vodile k novi carinarnici! Ker bo morala občina iz kaldrminskega zakona šteti težke milijone za novo carinarnico, ne bo ostalo ničesar za ceste in občina jih bo morala urediti iz lastnih sredstev!

Ljubljana, 12. avgusta. Ker poteka rok za vlaganje kandidatskih list pri ježelnem sodišču v Ljubljani, so se še druge politične stranke potrudile, da vložijo čimprej svoje liste. Večerja sta bili pri sodišču vloženi dve listi za mesto Ljubljano in sicer:

a) lista socialistov in zedinjašev. Nosilec liste je železniški revident Josip Kitek, a njega namestnik Ivan Milnar, uradnik OUZD v Ljubljani;

b) komunistična lista, katere nosilec je odvetnik dr. Milan Lemež, a njega namestnik socijalni demokrat Zvonimir Bernot, urednik »Naprēja.

Obe listi bosta danes od sodišča potrjeni. Tako imamo sedaj za skupščinske volitve v Ljubljani že 4 skrinjice po naslednjem vrstnem redu: 1.) SLS, 2.) SDS, 3.) socijalistična in 4.) komunistična. Ker so radikalni sklenili, da ne vložijo samostojne kandidatske liste in ker odpade tudi uradniška samostojna kandidatura, bodo najbrž samo še radičevci vložili svojo listo za mesto Ljubljano. Niso pa se še odločili. Nekateri so za samostojnega kandidata v obeh g. dr. Marušiča, drugi zagovarjajo načelo, da radičevci kot izrazito kmetska stranka nimajo ničesar iskati med »pokvarjeno ljubljansko gospodo.« So pa tudi med njimi trezni možje, ki so za podpiranje napredne liste v Ljubljani.

Danes popoldne sta bili pri ježelnem sodišču v Ljubljani vloženi dve kandidatski listi za ljubljansko — novomeško voljno

Političen pomen bivanja kralja Aleksandra v Nemčiji

— London, 12. avgusta. Jugoslovanski kralj je večeraj dospel v toplice Warmbad-Villach. V diplomatskih krogih se pripisuje temu bivanju jugoslovanskega kralja velik političen pomen. V poučenih krogih se zatrjuje, da ne gre toliko za lečenje, kakor pa za važne razgovore, ki naj dovedejo do sporazuma in zavezništva med Jugoslavijo in Nemčijo.

Sestanek med našim in bolgarskim kraljem?

— Beograd, 13. avgusta. Današnji listi poročajo, da se je jugoslov. kralj sestel o priliki svojega bivanja v Monakovem z bolgarskim kraljem Borisom ter da sta oba monarha razpravljala o poglobitvi zvez med obema narodoma. Zunanje ministrstvo objavlja popoldne komunik, v katerem vse te vesti odločno demantira.

LISTA SDS ZA OBČINSKE VOLITVE V ZAGREBU

— Zagreb, 12. avgusta. Danes je bila vložena za zagrebske občinske volitve prva kandidatska lista, in sicer lista SDS z nosilcem dr. Jurišom.

NASI LETALCI NA POLETU V CURIH

— Zagreb, 12. avgusta. Danes ob pol 10. je startalo 6 jugoslovanskih letal k mednarodnim letalskim tekmam v Curihu, kamor dospjejo tekom popoldneva.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize (v oklepajih zaključki): Curih 10.935 — 10.965 (10.95), Berlin 13.53 bl., Dunaj 7.9925 — 8.0225 (8.0075), London 275.8 — 276.6 (276.2), New York 56.79 bl., Praga 168.2 — 169 (168.6), Milan 308.25 — 310.25 (309.25).

Effekti: Celjska posojilnica 197, 199, Ljubljanska kredita 142 d., Merkantilna 90 bl., Prastrediona 850 d., Kreditni zavod 160 d., Vevče 135 d., Stavbna 55 d., Šešir 104 denar.

Lesni trg: Tendence neizpremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni in sicer 1 vagon suhih bukovih drv, ico vagon nakl. p., po 19.50 in 2 vagona tramov glava-glava, tesani po kupčevi noti fco nakl. p. po 280. Ziti trg: Tendence neizpremenjena. Zaključkov ni bilo.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize. London 275.85 — 276.65, New York 56.70 — 56.90, Pariz 222 — 224, Milan 308.28 — 310.28, Curih 1093.5 — 1096.5, Berlin 1351.25 — 1354.25, Dunaj 799.04 — 802.05, Praga 168.2 — 169.

Effekti: 7% invest. pos. 1921 85, 2 1/2% drž. vojna škoda 351 — 353, Hipotekarna banka 55, Ljubljanska kredita 142 — 145, Prastrediona 850, Trboveljska 460 — 470, Vevče 135 — 142.50.

INOZEMSKA BORZE.
— Curih. London 25.21, New York 518.75, Pariz 20.38, Milan 28.23, Berlin 123.30, Beograd 913.5, Praga 15.38.

Novo kandidatne liste

okrožje. Prvo je vložil odvetnik dr. Celestin Jelenc v imenu socijalistov in zedinjašev. Nosilec te liste je Stane Likar, tajnik OUZD v Ljubljani. Kandidati za posamezne srez: Fran Jernejčič, železničar v Ljubljani za Črnomaljski, Valentin Stebi, posestnik na Vrhu pri Domžalah, za kamniški, Nace Mihovec, nameščene mestne planine ljubljanske, za kočevski, Josip Pastorek, knjigovez v Kranju, za kranjski, Josip Kopač, uradnik Delavske zbornice v Ljubljani, za krški in litijski, Ljudevit Miklošič, vlakovodja v Ljubljani, za logaški, Jurij Petrovčič, župan na Viču, za ljubljansko okolico, Fran Jernejčič za novomeški in Fran Koren, poslovođa v Ljubljani, za radovljski srez.

Drugo listo so danes vložili pri sodišču komunisti. Med obema komunističnima strujama je trajal hud boj za nosilca liste, a končno so se sporazumeli na osebo inž. Dragutina Gustinčiča. Kandidati so med drugimi Marcel Zorja za ljubljansko okolico in kočevski okraj, Mirko Weinberger, steklar v Toplicah pri Zagorju za litijski okraj, Anton Znidar, tovarniški delavec na Savi, za kamniški in kranjski srez, in dr. Milan Lemež za radovljski srez.

Na deželi bo pet skrinjic. Njih vrstni red bo sledeči: 1.) radičevci (Pucelj), 2.) SLS (dr. Korošec), 3.) napredni blok (dr. Zerjev), 4.) socijalisti (Likar) in 5. komunisti (Gustinčič).

Klerikalno gospodarstvo na magistratu

«Slovenčev» trditve in resnica. — Zagonetna ostavka na mestno službo. — Demagogija s cenejšimi stanovanji. — Povijanje najemnine v mestnih hišah. — Klerikalci zakrivilo zakasnitev gradbe novih hiš.

Na naša razkritja o klerikalnem paševanju na ljubljanskem magistratu je «Slovenec» odgovoril s tem, da je kratkoma vse naše navedbe tajil, obenem pa nanizal celo vrsto pavšalnih napadov na bivši gerentski svet in SDS.

Navedli smo primer, kako je bil v mestno službo brez faktilne potrebe sprejet uslužbenec, ki ne le ni imel nikake posebne kvalifikacije, ampak so bili proti njegovemu sprejemu celo tehtni pomisleki, ki bi jih g. vladni komisar moral upoštevati. A dotičnik je bil bližnji sorodnik klerikalnega svetnika in je zato kljub pomislekom dobil mestno službo. «Slovenec» pa se je drzno zlagal, da ni bil na magistratu nastavljen noben sorodnik katerega svetnika. Da je bil nastavljen na magistratu, tudi mi nismo trdili, bil pa je sprejet v mestno službo, in sicer k užitinskemu uradu. Naj se «Slovenec» informira pri svojih somišljenikih, članih sosveta, ki mu bodo to potrdili in mu morda tudi povedali, zakaj je bil dotičnik nenadoma premeščen od užitinskega urada na kolodvoru k ravnanju z užitinskimi uradi. Povedali mu bodo tudi, da bi bil vsak drug nameščenec pod takimi pogoji najbrž takoj odpuščen iz službe. Ker pa je odličen član sosveta njegov bližnji sorodnik, je bila stvar seveda drugačna.

Obrnejo naj se gospodje od «Slovenca» tudi na g. vladnega komisarja samega. Ta jim bo morda zaupal, da je na podlagi »narodovih« odkritij včeraj svetoval ali dal svetovati dotičnemu uslužbencu, naj poda ostavko na mestno službo, kar se je tudi zgodilo.

Glede stanovanj v novi mestni hiši na Ahacjevi cesti trdi «Slovenec», da je moral g. vladni komisar nastaviti visoko najemnino, ker je bivši gerentski svet gradil s posojilom po 7 %, do čim bo komisar imel na razpolago kapital po 6 %. To je res, a pomisliti je treba, da hiša na Ahacjevi cesti že stoji in se bodo stranke 1. novembra v njo že vselile, do čim so se za komisarjeve hiše komaj začeli kopati temelji. Zelo verjetno je, da bo zidanje hiš čez deset let še mnogo ceneje kakor je danes, a vendar bi bilo docela napaka, čakati do takrat. Stanovanjska beda zahteva hitro pomoč! Gosp. mestni komisar je podražil tudi stanovanja v hišah, ki jih je zgradil pokojni župan dr. Perić. S kakšnim posojilom in obrestovanjem je gradil on te hiše?

«Slovenec» vrh tega previdno zahteva, da bodo k novim hišam gosp. komisarja morali prispevati vsi ljubljanski davkoplačevalci, ki bodo torej plačevali del najemnine za stranke v

teh hišah. Nimamo ničesar proti temu, mislimo pa, da bi se prispevki davkoplačevalcev morali enakomerno razdeliti na vse mestne stanovanjske hiše, ne pa se porabiti samo za hiše, ki jih bo zgradil g. komisar, in se potem hvallati, da bodo stanovanja v teh hišah cenejša.

Klerikalno glasilo nadalje trdi, da je povijal g. vladni komisar najemnino zato, ker so nekateri pristaši SDS v mestnih hišah imeli stanovanja preveč poceni. Ali so v mestnih hišah samo pristaši SDS, ali je pod bivšim občinskim svetom, v katerem so imeli klerikalci glavno besedo, sploh dobil kak pristaš SDS stanovanje v mestnih hišah? Pod gerentskim svetom so jih dobili tudi pristaši drugih strank, ker se je upoštevala dejanska potreba. Po drazila pa se je sedaj najemnina tako socialistom, kakor komunistom in klerikalcem, tako da ne drži «Slovenčeva» trditve, da je bilo treba odpraviti privilegije, ki so jih baje imeli nekateri pristaši SDS.

Kar se tiče oddaje stanovanj v novi mestni hiši na Ahacjevi cesti, smo že ugotovili, da je tu igrala sedaj pod komisariatom strankarska pripadnost veliko vlogo. Ugotovili smo že, da je dobila neka gospodična brez familije stanovanje z dvema sobama, ker je odlična somišljenica SLS, univerzitetni profesor pa le stanovanje z eno samo sobo. Upoštevati se niso niti mest. uslužbenici, če niso klerikalci, dobili pa so stanovanja nakazana ljudje, ki jih že imajo, samo zato, ker so člani klerikalnih organizacij itd., itd.

Naravnost božanska je tudi «Slovenčeva» ugotovitev krivde, zakaj je vladni komisar zamudil najugodnejši čas za graditev novih hiš. Pravi namreč, da je krivda v državni upravi, ki je vloge mestne občine zavlačevala!

Seveda je tu krivda. In v tej državni upravi so sedeli klerikalci, ki se niso pravočasno pobrili za odobritev obligacijskega posojila! Oni so odgovorni za to zavlačevanje, kakor so tudi odgovorni za izpremembo zakona o kaldrinskem fondu v škodo ljubljanski občini ter za marsikaj drugega, še, kar se je zgodilo v škodo ljubljanski mestni občini in njenemu prebivalstvu. Tisti, ki ima državno in mestno upravo v rokah, je odgovoren in nihče drugi.

Odgovoren je predvsem dr. Korosec, ki za take stvari kot ljubljanski poslanec ni imel časa in čegar tovariši so sedeli kot ministri v vladi, v kateri bi lahko izposlovali mnoge potrebne ukrepe v korist Ljubljani!

Pisane zgodbe iz naših krajev

Ljubavna drama v Beogradu. — «Avtomobil smrti» v Bački in Sremu. — Železniški čuvaj preprečil katastrofalno nesrečo.

Včeraj zjutraj se je odigrala na Košutnjaku v Beogradu ljubavna drama, katere žrtev je postala mlada in simpatična 18letna devojka Milica Ljubisavljević. Nedavno se je seznanila z mladim študentom medicine, Jovanom Milojevičem, sinom pomočnika upravnika državnih monopolov Dušana Milojevića. Med obema se je kmalu razvila vroča ljubezen, kakršna vzklije v mladih srcih le enkrat. Jovan je bil za to zelo nesrečen, ko je zvedel, da je v njegovi in njeni starši protivljenju njeni zakonski zvezi. Jovan je bil radi tega v zadnjem času zelo potr. Nekaj časa je še vedno upal, da se bodo starši udali, toda na svojo največjo žalost je moral spoznati, da se je motil. To ga je tako razburilo, da je sklenil končati življenje sebi in svoji izvoljenki. Moja ali nobenega! je bilo njegovo geslo. Včeraj zjutraj jo je povabil na skupen sprehod v Košutnjak. Ko sta dospela na bolj samotno mesto, je svojo izvoljenko vroče poljubil, medtem pa po tignil iz žepa samokres, ga nastavil in hudega slutečemu dekletu na sence in

sprožil. Strel je ostró odjeknil v bližnjem gozdu. Milica pa se je mrtva ngrudila na tla. Nato je naperil samokres proti sebi in sprožil. V razburjenosti pa se mu je roka tako tresla, da se ni zadel v glavo, marveč v desno roko. Ko je opazil, da prihajajo ljudje, ki sta jih privabila njegova strela, je vrgel samokres proč in pobegnil. V bližnjem gozdu so ga našli nekaj minut pozneje onesveščene. Prepeljali so ga v bolnico in tako bo ostal proti svoji volji pri življenju. Jočim je Milico izreubil za vedno. Tragična usoda mladega dekleta je vzbudila v Beogradu splošno sočutje.

Oblasti v Bački in Sremu poizvedujejo za misterioznim avtomobilom, ki je pretekli tork drvel po baških in sremskih cestah in povsod, kjer se je pokazal, povzročil paniko in razburjenje. V tork zjutraj je pridrvel skozi Apatin velik, črn pobarvan avto, ki je vozil z brzino nad 100 km na uro. Iz avtomobila je bilo slišati obupne klice na pomoč. Šofer pa si je prizadeval, da te

klince uduši z neprestanim hupanjem. Prebivalci so sprva mislili, da je začelo kje goreti. Iz vseh hiš so prihiti na ulico in gledali, kaj se godi. Avto je neprestano drvel dalje. Le toliko je bilo mogoče ugotoviti, da je bil avto znamke »Steyr« in da so sedeli v avtomobilu tri ženske in štiri moški. Dva moška sta stala na stopnici ob strani, eden pa je sedel poleg šoferja in neprestano pritiskal na hupo. Ko je avto dospel v bližino Sv. Ivana, je nekoliko zmanjšal brzino in se začel ustavljati. Takoj so se zopet razločnejše čuli klici na pomoč. Ljudje so začeli hiteti proti avtomobilu. Ko so dospeli že dokaj blizu, sta moška, ki sta stala na stopnicah, potegnili samokrese in začeli streljati proti množici, ki se je preplašeno umaknila. Avto pa je nato z največjo brzino zopet nadaljeval vožnjo proti Svilajevu. Zandarmerija v Apatinu je takoj obvestila vse okoliške orožniške postaje, vendar pa se ni posrečilo zaustaviti neznan in misteriozni avto. Videli so ga pozneje še v Somborju in Bogoevu, od tam pa manjka za njim vsaka sled. Somborska policija je uvedla preiskavo in ugotovila, da so vsi domači avtomobili doma in sklepa iz tega, da gre za kak inozemski avto, brkove iz Madžarske. Iz obupnih klicev na pomoč sklepajo, da gre za misteriozne zločin. Domneva se, da so kak trgovci z dekletem spravljali svoj plen na varno. Ker na železnici ni več varno, so začeli sedaj prevažati svoje »blago« z avtomobilom.

Med prebivalstvom so razširjene najgorostnejše vesti. Praznovorne ženske pripovedujejo o »smrtnem« in »mrtvaškem« avtomobilu, ki prinaša nesrečo...

Včeraj je bil zopet dan železniških nesreč v Jugoslaviji. Komaj so odstranili posledice težke železniške nesreče pri Nišu, že prihajajo poročila o novih nesrečah. Med Brodom in Vinkovci sta trčila snodi dva tovorna vlaka, pri čemer je bilo pet vozov popolnoma razbitih. Nesreča slučajno ni zahtevala človeških žrtvev, pač pa je materialna škoda zelo velika.

Velika katastrofa, kakršne kronika naših železniških nesreč še ne beleži, pa bi bila nastala, da naši železničarji kljub svoji borni plači ne bi vestno vršili svoje službe. Vseled nesporazuma je snodi odjedal orient-ekspres iz Zemuna v trenutku, ko je z nasprotno stranjo isti progi prihajal osebni vlak. Čuvaj na odprti progi je slišal oba signala in takoj slutil, da nekaj ni v redu. Brez pomisleka je odšel na progo in ustavil najprej orientekspres, ki je vozil z največjo naglono, nato pa še osebni vlak. Le pozornosti čuvaja se je zahvaliti, da oba vlaka, ki sta vozila z največjo brzino, nista trčila drug v drugega. Posledice bi bile katastrofalne. Oba vlaka sta bila precej zasedena, tako da bi bila nesreča zahtevala nedvomno zelo mnogo človeških žrtvev. Ko so potniki zvedeli, kako nevarnosti jih je rešil priprist in izstradan železniški čuvaj, so se mu ginjeli zahvaljevali. Mož je pač zaslužil za svojo požrtvovalnost in vestnost še posebno nagrado.

Sokol

Pismo zlatomašnika gosp. Ivana Vrhovnika Sokolu. Jugoslovanski Sokolski Savez je poslal zlatomašniku gospodu Ivanu Vrhovniku, veleazlaslužnemu slovenskemu narodnemu delavcu svoje čestitke. Gospod ljubant se je zahvalil JSS za čestitke s pismom, iz katerega žari vsa njegova odkritosrčna ljubezen do sokolske ideje in sokolskega dela. Gospod ljubant naj bo prepričan, da mu je Sokolstvo od srca hvaležno za lepe besede. — Pismo se glasi: »Veleazlaslužni Jugoslovanski Sokolski Savez! Srčna hvala za prijazno čestitko! V zlati mladosti pred več nego 60 let, sem se navduševal za Sokola in ga visoko cenil kot buditelja in nositelja slovenske narodnosti. Z zanimanjem sem spremljal njegov krasni razvoj. Z isto gorečo ljubeznijo kakor nekdanji mladenič, ga ljubim stari. — Ponosen sem na tvojo čestitko Sokolici! — Ljubezen vračaš z ljubeznijo. — Zdravo! 5. 8. 1927. Ivan Vrhovnik.»

Darujte za spomenik kralju Petru Osvoboditelju!

Dunaja, je bila naslednjega dne v ustih vse Amerike. Garrick je moral najeti posebne tajnike, da so reševali številna pisma, ki so vsakodnevno prihajala na Francin naslov s prošnjami za podporo.

15. poglavje. Zanimarjana žena.

Franci se je počela amerikanizirati. Gledališče, kino, veselice, obiski, shopping so izpolnjevali njen čas. Vodila je hišo v velikem stilu. Vsa družba se je dremala k njenim čakankam, in pojedina v Garrickovi palači. Prihajali so mladi in stari milijarderji iz Newyorka in zapada in iz zvezne prestolice Washingtona so ob četrtih, ko je bil v pri Garricku oficijelni sprejem, prihajali poslanički in atašeji v udobnih letalih, ki so prevajala dolgo pot v jedva eni uri.

Prav za prav pa ni bila gospodinja v Garrickovi palači Franci, marveč Lillian Mervil. Ona je aranžirala, sprejemala, pisala vabila, dominirala — Franci je bila le objekt občudovanja in oboževanja. Lillian je razumela doseči, da je postala Franci na vsakem koraku potrebna in njena nerazdružljiva prijateljica. Vsaj doždevalo se je tako, ker jo je bilo videti vselej na strani mlade, lepe žene. V gledališču, na plesih, v avtomobilu, na morju, Lillian je določala, kateri krojač

Sport

Dirka in ocenjevalna vožnja avtomobilov in motociklov na Ljubelj

Avtomobilska dirka na Ljubelj dobiva vedno bolj značaj mednarodne tekme. Prijava, ki se vedno bolj in bolj množi, kaže, da se bo vnel hud boj med našimi in inozemskimi vozači. Nad vse zanimiva bo vsled tega hitrostna dirka avtomobilov, za katero so se dosedaj prijavili: dr. ing. Karl Imhof na Austro-Daimlerju, Filip grof Berekheim (grad Weinheim, Nemčija) na Mercedes-Benz (danez najsičajnejša znamka v Nemčiji); komercialni svetnik Linninger (Graz) na Steyr-Supersport; Herman Prinz z Leiningen, Amorbach (Nemčija) na Bugatti-Supersport. Med našimi vozači bomo videli večkratnega zmagovalca: K. Cerrija iz Braslova na A. D. 3 l. Sport, najboljšega beogradskega vozača Radovana Savatića na Alfa-Romeo, znanega sportnika iz Zagreba Eda Funka na A. D. M. Sport in zmagovalca na zadnji zagrebski internacionalni dirki g. Willyja Strehlerja (Ljubljana) na Ansaldo-Sport itd. Za izletnike, ki želijo videti nedeljsko dirko, ki se začne ob 10. uri dopoldne, je I. in II. gorenski vlak zelo praktična zveza. Polovična vožnja je zagotovljena. Avtomobilistom, ki si hočejo ogledati to zanimivo tekmo pripravljamo, da si pravčasno preskrbijo nakaznice za parkprostore pri tajništvu Avtomobilskega kluba Sekcije Ljubljana. Tekma se bo vršila približno do 2. dopoldne; zvečer ob 20. priredi Avtomobilski klub Kraljevine SHS, Sekcija Ljubljana v svojih prostorih na Kongresnem trgu 1. razdelitev daril zvezano z družabnim večerom, pri katerem svira znana Jazzband-globa Nagode. Vsi člani Avtomobilskega kluba in Motoklubov, kakor tudi prijatelji tega sporta, so vabljeni, da prisostvujejo tej prireditvi.

Motocikli na Ljubelju.

Prejeli smo od Avtomobilskega kluba obvestilo, da se je za Ljubelj prijavilo rekordno število motociklistov ter da so zastopani med njimi tudi najboljši avstrijski in češki vozači. Avtomobilski klub — sekcia Ljubljana javlja, da morajo biti vozači kakor tudi sovozači na tekmi in pri treningu opremljeni s čeladami ter da morajo pri tekmi pokazati svoja vozna dopustila ter verifikacijske dokumente. Proga na Ljubelju je za motocikliste posebno zanimiva, ker menda na celem svetu ni enakih klancev v kurvah in se izkaže vozač prav posebno pri voženju ovinkov. Ne le dirka, marveč tudi ocenjevalna vožnja bo nudila gledalcem zanimivo sliko. Vozači tudi najboljši morajo izrabiti vso rutino, da svoje stroje na ovinkih držijo, in vso vozno umetnost, da motorja ne preobtežijo. Motociklistična dirka na Ljubelj bo tudi pokazala tehnični napredek motociklizma ter gradnjo strojev ter podala jasno sliko o tem, kako napreduje tehnika v teku enega leta.

Pokalne tekme za poškodbeni fond LNP 14. in 15. t. m.

V korist podsaveznega fonda za pomoč igralcem, ki se pri tekmah ali treningih poškodujejo, je razpisal LNP pokalne tekme za posebno prehodno darilo. LNP otvori s temi tekmami v nedeljo in na praznik jesenske nogometne sezone. Tekme se vrše po propozicijah za tekme za prehodni pokal LNP. Udeležujejo se jih letos v Ljubljani klubi Ilirija, Primorje, Slovan, Hermes in Krakovo. V prvem kolu se srečajo v nedeljo ob 16. Jadrin in Krakovo, ob 17.30 Primorje in Hermes ter v ponedeljek ob 17.30 Ilirija in Slovan. Vse tri tekme se vrše na igrišču ASK Primorja. Semifinale in finale se odigra začetkom septembra. Sporedno igrata za poškodbeni fond tudi mariborski in celjski klubi.

Klubi bodo za to splošno koristno, humano akcijo podvzeli vse, da bo finančni in moralni uspeh razpisane tekmovalne čim boljši. LNP apelira tudi na sportno publiko, da izpolni povodom teh prireditelj svojo sportno in človekoljubno dolžnost ter pokaže, da je pripravljena podpreti vsako akcijo, ki služi slošnim koristim.

— Juniorske tekme za pokal SK Ilirije. Tekmovanje za prehodni pokal SK Ilirije se nadaljuje 13. 14. in 15. t. m. na igrišču Ilirije. V soboto igrata ob 17.45 Ilirija in Jadrin, v nedeljo ob 8.30 Krakovo in Mars ter v ponedeljek ob 8.30 Krakovo in Ilirija.

Novi svetovni damski rekordi. Povodom damskega lahkoatletskega prvenstva Nemčije so bili postavljeni novi svetovni rekordi. Tako je gđ. Langes vrgla kroglo 11.32 m. da leč; štafeta 4 × 100 m. tekla Victoria (Magdenburg) 49.9; a v teku na 800 m je Batschauer postavila rekord v 2 : 23.7.

bo Franci delal obleke, katere klobuke naj nosi, pri katerem slikarju naj se da slikati.

Franci se je udala. Sprva uporno, pozneje pa brez ugovora. Čutila je, da sama ni dorasla vsem tem družabnim zahtevam. Kako nesigurno se je počutila, kadar je stala sama pred stotinami gostov. Res je bila Dora vedno ob njeni strani, toda Dora je bila sama preskromna v tem bleisku in razkošju bogastva, ni poznala vseh fines in je bila premalo poučena o strukturi gornjih štristov.

Pa tudi iz drugega vzroka je bilo Franci popolnoma všeč, da ji je Lillian odvzela del družabnega bremena. Sama se je sicer opajala na bleisku in razkošju, toda v svoji notranjosti je bila še vedno tuja in naravnost sovražna temu razkošju. V redkih urah, ko je bila sama in se je udajala premišljevanju, je bila nesrečna žena, ki je pretakala bridke solze!

Henry se je že davno zopet vrge v naročje svojemu ubijajočemu, vrvečemu, dražečemu delu in za svojo lepo, mlado ženo v resnici ni imel časa. Ljubil jo je, bil vesel, da je njegova, veselilo ga je, da je bila občudovana in oboževana, — toda časa ni imel za njo. Ljubil jo je kot dragoceno redkost, ki jo kupiš in postaviš v omaro, kakor krasno sli-

Izpred sodišča

Kokoši so se zatekle. V leseni bajti za Ljubljano sta se gostili pred par tedni kočarica Ušpeta in njena hči s kurami.

Nekdo je zavohal, kako lepo diši iz skromne bajtice, in povedal je orožniku, ki je takoj prišel vprašat, kaj obedujejo, da tako dobro diši.

Ušpeta se je brž pohvalila: »Danes bo pa juhka, pristna kurja juhka, to bo dobro!«

— I. ali vam nese? je vprašal orožnik.

— Veste gospod, je dejala Ušpeta, pred par let sem imela lepo kurjo družinico, pa je prišel neki nebodigatreba in družinica je kar izgnila; še danes ne vem kam, no, ukradena je bila. Te dni mi je pa sama sreča prinesla tri kokoške, pomislite, kar tri, zatekle so se sirote in usmiliła sem se jih, dve sta že izgnilj v skledi, a tretja je danes na vrsti. O kurja juhka ta pokrepča, posebno mene, saj sem že pred tremi leti prekorajčila 80 let!

— Ali ne veste mati, da bi morali naznaniti pri županu, ali pa pri orožniku, da so se kokoši k vam zatekle, je ugovarjal orožnik.

— Kaj še, kdo je pa moje kokoši naznanil, ukral jih je pa amen.

In tako je prikorajala stara Ušpeta pred sodnika, ki se je kar čudil žilavi, čvrsti starki.

— Kaznovati vas moram, je dejal sodnik.

— Menda ja ne, se je začudila ženica.

— Ali ste že bili kdaj kaznovani.

— Ne, ne, 83 let imam, a kaznovana še nisem bila.

— Ker ste tako stari in ker še niste bili kaznovani, boste pa plačali samo 100 Din globe, sicer vas moram obsoditi v par tednov zapor.

— Nikar naj ne bodo tako hudi gospod, stara sem in gluha, ali niso rekli, da bom dobila 100 kron?

— Ne, temveč sto dinarjev boste morali plačati, ali ste zadovoljni?

— Oh, oh, kako ste dragi pri sodnji, seveda bom plačala, če mi ne odpustite!

— Odpustiti pa ne moremo, le plačajte, pa drugič bolj previdni bodite!

— O, naj se le še zateče kaka kura, to ji bom pokazala pot, pa če je še tako dobra kurja juha!

Gospodarstvo

—g. Čebelarškim podružnicam in članom Čebelarškega društva sporočamo, da je ministrstvo za promet dovolilo za udeležence občnega zbora »Čebelarškega društva za Slovenijo«, ki bo dne 15. t. m. v Ljubljani, polovično vožnjo pod običajnimi pogoji. Čebelarji udeležite se občnega zbora v obilnem številu.

—g. Davek na deklaracijo vina ukinjen. Finančni minister je z odredbo od 1. avg. ukinil davek na deklaracijo vina, ki se izvaža v Avstrijo. S tem je odstranjena ena največjih zaprek za nakup našega vina od strani avstrijskih trgovcev.

—g. Uvozna carina na ameriško blago. Finančno ministrstvo je odredilo vsem carinarinam, da se na blago, ki prihaja iz Združenih držav severne Amerike, uporabljajo minimalne postavke uvozne carinske tarife.

— Vpisi v trgovinski register. V register trgovinskega sodišča v Ljubljano ste na novo vpisani trdki »Berko«, modna trgovina za dame in gospode, in »Sveča«, družba z o. z.

— Konkurne zadeve. Razlagale je konkurz o imovini posestnika in kleparja v Trbovljah Franceta Rozine - Tomšeta. Prijava tirjatev do 30. septembra t. l. Odpravljen je konkurz nad imovino bivšega trgovca na Brodu pri Dol. Logatcu Josipa Rakuna, ker je bila vsa konkurnca masa razdeljena.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Petek, 12. avg. 1927; katoličani: Klara; pravoslavni: 30. julija, Angel.

Jutri: Sobota, 13. avg. 1927; katoličani: Ksijan; pravoslavni: 31. julija, Jero-nim.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: »Königsmarkt«.

Kino Dvor: »Galantni oficir«.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Piccoli, Dunajska cesta; Levstek, Resljeva cesta.

Jutri: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta; Hočvar, Sp. šlika.

Hugo Bettauer:

30

Najlepša žena sveta

Lillian je kmalu uvidela, da je prvo bitko izgubila. Udala se je v svojo usodo in se delala, kakor da bi bila najboljša in najpožrtvovalnejša prijateljica mlade gospodinje. Njen sosed pri mizi je bil mladi milijonar Upton Waring, ki je bil na glas kot eden najduhovitejših moških v Newyorku. Ob enem pa je bil najbolj smel in brezvesten ženski lovec. Ko je Lillian opazila, kako Waring vedno znova občuduje mlado ženo, ji je prišla nova misel in kmalu je naravnala razgovor tako, da je lahko izvršila svoj najnovejši načrt.

— Ali ni angelško lepa? Skoraj prelepa, kaj ne? Sem res radovedna, kako se bo razvijal ta zakon. Veste, mister Waring, bojim se. Napram vam, dobremu poznavalcu žensk, lahko govorim odkrito. Mala gospa ni to, kar mi razumem pod perfektno-lady. Ona prihaja iz čisto malih razmer in ima kljub svoji mladosti že svojo preteklost. Prosim vas, tam v Evropi, kjer vlada beda in pomanjkanje, lahko za par do-

larjev kupite najlepše dekle. Ona je že sedaj preveč koketna, nedovoljeno koketna, ta mala lepa gospa. Ali niste opazili, kako se vedno ozira za vami? No, no, le ne tajite in se ne delajte tako nedolžnega, vi Don Juan!

Upton Waring je postal raztresen in ni obrnil več svojih oči od Franci, ji napil in pozneje, ko se je družba razšla v salonih, se ni ganil z njene strani, se obnašal pri tem tako taktno in nežno, da je Franci bilo njegovo oboževanje naravnost prijetno in kmalu ji je postal lepi, in duhoviti mož zelo simpatičen. Dunaj je dobro poznal in vedno je govoril o njeni domovini.

Lillian se je zadovoljno smejala in opazovala, kako gre njeno cvetje v klasje. Prvi del se ji je popolnoma posrečil, morda nastane iz tega čuden romanček.

Reporterji so se dremali v razsvetljeni vrt, kjer je sviral italijanski orkester, broječ osemdeset mož. Lillian se jim je čez nekaj časa pridružila ter pripovedovala pazljivo poslušajočim novinarjem čudežno storijo Franci, maše dunajske šivilje lutk.

Naslednjega dne so se bavili vsi listi skoraj izključno z nenavadno usodo Franci. Franci Garrick, šivilja lutk iz

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 12. avgusta 1927.

— **Odličen angleški gost v Sloveniji.** Včeraj je prišel v Ljubljano z brzovlakom iz Pariza g. Wilfrid Hindle, univerzitetni profesor iz Anglije. V Sloveniji namerna ostati par tednov. G. Hindle je odličen poznavalec naše literature ter prevajal Ivana Cankarja v angleščino. Kakor smo informirani bo imel g. profesor v Ljubljani par predavanj.

— **Iz konzularne službe.** Ministrstvo zunanjih zadev je izdalo odlok, da se vrnejo na svoja službena mesta vsi naši konzuli v Albaniji, tako konzul Trajan Živković iz Podgorice v Skader, Kolombatović v Vajon in novimenovani konzul Dragan Božović v Korči. Osobje konzulata v Korči se je nahajalo po konfliktu z Albanijo v Bitolju.

— **Iz zdravniške zbornice za Slovenijo.** V imenik Zdravniške zbornice za Slovenijo sta vpisana županijski fizik v pok. dr. Franjo Labaš in sanitetni poročnik dr. Edvard Jemec.

— **Podolitev državljanstva.** V državljansko zvezo kraljevine SHS sta sprejeta ruski državljani Aleksander A. Čebotkov, dnevnikar pri finančni kontroli v Ložu na Notranjskem, in češkoslovaški državljani Franjo Pelikan, nadgostdar v Kreševu, s svojo družino. Sprejeti je dalje v naše državljanstvo trgovec v Ljutomeru Rus Evgenij A. Lisani z ženo Angelo.

— **Razpisano profesoorsko mesto.** Na državni trgovski akademiji v Ljubljani je razpisano mesto profesorja za slovenski in srbohrvatski jezik. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 25. t. m. pri ravnatelstvu trgovske akademije.

— **Učne osebe za meščanske šole.** Ker v šolskem letu 1927/28 še ne bo mogoče namestiti dovolj izprašanih učnih oseb na meščanskih šolah v ljubljanski oblasti, je dovolilo ministrstvo prosvete s svojim odlokom O. N. br. 45.567 z dne 20. VI. 1927, da se prikladi na te zavode tudi učne osebe z osnovnih šol. Učitelji in učiteljice, ki žele biti začasno nameščene na meščanskih šolah v ljubljanski oblasti, naj vložijo pri prosvetnem oddelku velikega župana v Ljubljani tozadevne prošnje vsaj do 20. avgusta t. l. z navedbo, katere predmete bi poučevali.

— **Železničarji in skupščinske volitve.** Prometni minister je izdal strogo naredbo, ki prepoveduje vsemu železniškemu osebju volilno agitacijo v službi. Železničarji se ne smejo pod najstrožjo kaznivost udeleževati v času službe volilne agitacije za kakoli politično stranko ali kandidata.

— **Izplačevanje rent ponesrečenim železničarjem.** Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je s 1. majem l. 1927. ustavil izplačevanje rent železničarjem za neizplačane slučaje, ki so se pripetili pred 1. junijem 1922. To izplačevanje je doslej vršil na račun prometnega ministrstva, ki je bilo v smislu člena 91. navedbe o zavarovanju državnega prometnega osebja od 30. maja 1922. »Službene novine« 170 A dožnito prevzeti izplačilo teh rent, kar pa ni storilo kljub ponovnim zahtevam, niti ni nakazalo osrednjemu uradu potrebnega predpisa, dasi so izprane vse tirnice, ki jih je imelo prometno ministrstvo napram Osrednjemu uradu iz likvidacije medsebojnih odnošajev. Obenem je Osrednji urad nujno zaprosil prometno ministrstvo, naj omenjene rente prevzame v izplačilo oz. v svojo nadaljevanja izplačilo za Osrednjemu uradu potreben predpis, da ne bi ostali brez svoje rente najbednejši v službi ponesrečeni železniški delavci in družine v službi smrtno ponesrečenih železničarjev.

Na podlagi tega sklepa Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu se je centralno tajništvo delavskih zbornic v Beogradu obrnilo na prometno ministrstvo s prošnjo, naj čim prej izda odločbo o načinu izplačevanja rent upravičencem in naj do tedaj ne ustavlja dosežanega izplačevanja. Ker je z ustanovitvijo izplačil gmojni položaj ponesrečenih železničarjev ogrožen, kajti med njimi je mnogo takih, ki so imeli v teh rentah edini dohodek, je bilo naproseno tudi ministrstvo za socialno politiko, naj pospeši rešitev tega važnega vprašanja za rentnike železničarje, ki so preživljali sebe in svojo rodbino večinoma samo s temi rentami.

— **Padla je v apnenico.** V Gameljnah so sponi gasilci živo apno v apnenici pri posestniku Smoletu. Domača hčerka, 19letna šivilja Genovefa Smole, je šla mimo apnenice, kjer ji je spodrsnilo ter je padla v jamo. Ožgala si je popolnoma obe roki in so jo morali danes jutraj pripeljati v ljubljansko javno bolnico.

— **Objave »Uradnega lista«.** Poleg drugih uredb in pravilnikov objavlja »Uradni list« z dne 10. t. m. pravilnik finančnega ministra o zvišanju in izenačenju pokojnin (provizij, podpor in miroščin) bivšega monopolnega delavstva, njega vdov in sirot, dalje uredb ljubljanske oblasti skupščine glede pobiranja oblatne takse od kinopredstav, ki je bila sprejeta na zadnji seji skupščine.

— **Romanje v Prago.** Kakor javlja »Češkoslovenska republika«, je za 16. t. m. prijavljen prihod jugoslovenskih katolikov v Prago. Romarji si bodo predvsem ogledali staromestno posvetovalnico, pred katero so bili po belogorski bitki obglavljeni mnogi ugledni češki plemiči. V Prago pride 300 katolikov pod vodstvom 4 škofov. Romarji bodo sprejeti v staromestni posvetovalnici.

— **Velika rudniška nesreča v Nemčiji.** Radi pomirjenja sorodnikov in znancev naših delavcev, ki so zaposleni v rudokopu v Hulsu v Nemčiji, sporoča naš konzulat v Düsseldorfu nastopno: »V nemškem rudokopu v Hulsu pri Recklinghausenu ne daleč od Essena v Vestfaliji se je zgodila v nedeljo 24. julija nepričakovano velika rudniška nesreča, ki je zahtevala velike ma-

terijalne, pa tudi človeške žrtve. Pet Nemcev, ki so baš tedaj delali v rudniku, se je smrtno ponesrečilo. V slednjem deževja je voda bližnje reke pritisnila na zemeljske plasti, jih prebila ter z ogromno silo udarila v rudniške podzemeljske rove, potopila in raznesla vse stroje in tehnične naprave. Na srečo se je to zgodilo v nedeljo, ko je delo v rudniku počivalo, sicer bi neizogibno zahtevala mnogo večje žrtve. V tem rudniku je bilo uslužbenih preko 3000 rudarjev, med njimi tudi okrog 40 Slovencev. Delo v rudniku je radi nastale nesreče ustavljeno in več kot 3000 rudarjev je brez zaslužka, dokler se ne izvršijo popravila in potrebne instalacije.

— **Otvoritev telefonskega prometa z Madžarsko.** Med Slovenijo in Madžarsko je bil odprt telefonski promet, in sicer med Ljubljano in Budimpešto, in Nagykanižso, med Mariborom in Budimpešto, Nagykanižso in Vasvárom, končno med Ptujem in Nagykanižso. Pritojba za enoto navadnega govora treh minut znaša v relaciji Ljubljana-Budimpešta in Maribor-Budimpešta Din 39.60, v relaciji Ljubljana-Nagykanižsa Maribor-Nagykanižsa in Maribor-Vasvár Din 28.05, v relaciji Ptuj-Nagykanižsa pa Din 23.10. Pritojba za pozivnice je ena tretjina pritojbe za navaden pogovor.

— **Otvoritev koče na Zavižanu.** Slov. planinsko društvo vabi svoje člane in prijatelje planin na slavnostno otvoritev planinske koče na Zavižanu v severnem Velebitu. Kočo je postavilo Hrvatsko planinsko društvo v Zagrebu. Odhod iz Zagreba jutri ob 23.50, prihod na postajo Vrhovine-Plitvička jezera v nedeljo ob 5.37, od tam z avtomobilom ali vozom do Krasna (37 km) od Krasna peš do koče 3 ure. Prihod v kočo okoli 17. V ponedeljek ob 9. svečana otvoritev koče po predsedniku HPD Jos. Pasariču in cerkveni obred. Po končani slavnosti povratek ali razni izleti po Velebitu.

— **Srečanje srečk »Zemaljske hemijske straže«.** Za 7. avgust t. l. določeno srečanje velike loterije »Zemaljske hemijske straže« se ni moglo vršiti, ker je velik del srečk ostal nerazprodan. Nova uprava društva, ki je pred kratkim prevzela svoje posle, je sklenila, da se srečanje preloži za kratek čas, ter je na njeno prošnjo minister za kmetijstvo dovolil preložitev srečanja na 8. november t. l.

— **Pravilica o umorjenem komunistu Vujoviću.** »Liga za zaščito žrtve belega terorja« se je obrnila na ministrskega predsednika Vukičevića za pojasnilo, kaj se je zgodilo z aretiranim študentom Radom Vujovićem. Po vseh, ki so se širile v inozemstvu in pri nas, je Vujović po aretaciji nenadoma izginil. Zastopnik aretirane Vujovića, advokat Laza Krečkov, objavlja sedaj v beograjskih listih, da se je na prošnjo Vujovićevih sorodnikov prepričal, ali je Vujović živ ali ne. Ravnetelj beograjske policije je advokatu izjavil, da je Vujović zaprt zaradi rovarjenja proti državi in je živ in zdrav. Advokat je o tem obvestil očeta. Oče je sina v celici obiskal. Rade Vujović je živ in zdrav.

— **Nemška osnovna šola v Beogradu.** Zanimivo je, da so pristojne prosvetne oblasti v Beogradu dovolila tamonjini evangelijski občini otvoritev štirirazredne nemške osnovne šole z vsemi pravicami državnih osnovnih šol. V Beogradu je obstajala nemška osnovna šola evangelijske občine že od l. 1854, a je bilo ukinjena v času okupacije Srbije po avstriljskih in nemških četah.

— **Število pravoslavnihi svečnikov.** Po statistiki ministrstva ver je v starih mejah Srbije 915 pravoslavnihi svečnikov, 36 vpokojenih, 33 kapelanov in 7 dijakonov.

— **Nezaslišano oderstvo.** V Sloveniji obstoje denarni zavodi in gospodarske zadruge, ki skušajo nuditi posojila po nizkih obrestih, da tako podpro gmojni položaj našega gospodarja. Po nekaterih krajih Bosne in Hercegovine pa obstajajo zadruge, ki naravnost odirajo že itak skrajno siromašnega bosanskega kmeta. Tako je »Privredna zadruga« v Tuzli dajala kmetom posojila s 70% obrestmi. Minister trgovine in industrije je bil končno prisiljen, da je ustavil delovanje te zadruge. Pravijo, da je bila ta zadruga radikalna.

— **Prostovoljno gasilno in reševalno društvo na Laverci priredil 14. avgusta v nedeljo, ob 2. pop. veliko vrtno veselico na vrtu g. Ivan Ogriha na Laverci.** Gasilska godba iz Dobrove. Vstopnina za osebo Din 5. Gasilci v kroju imajo vstop prost. Ker je čist običej namenjen za nabavo gasilnega orodja se preplačila hvaležno sprejemajo. K obitni udeležbi vabi — Odbor.

— **Kam v ponedeljek 15. avgusta t. l.?** Vsi v Novi Vodmat v bližini šole na javno telovadbo in veselico, ki jo priredi »Sokol« v Mostah. Poskrbljeno bo za dobra jedila in izvrstno kapljico. Igra železničarska godba »Sloga«. Prireditve bo ob vsakem vremenu. K obitni udeležbi vabi — Odbor.

— **Vino, pristno iz lastnih groj, prodaja.** Sušnik, Zaloška cesta. 616/n

Samo še danes:
Huguette Duflos
Jaque Catelaine
v monumentalnem filmskem delu
Königsmark
Oba dela naenkrat. Predstave ob 4. 1/8. in 1/10 uri.
ELITNI KINO MATICA

Iz Ljubljane

— **Običajni sobotni družabni večer na Taboru v soboto 13. t. m. odpade,** ker je godba drugam oddana.

— **Smrtina kosa.** Umrl je včeraj g. Anton Leitgeb, upravnik dolomskih železnic in revident dr. železnice v p. Pogreb se vrši jutri ob pol 3. popoldne iz Medvedove ceste št. 32. N. v m. p. l.

— **Orientekspres ne bo več vozil skozi Ljubljano.** V smislu versajske mirovne pogodbe mora orientekspres voziti do konca leta 1928. v pravcu: Calais - Paris - Milan - Trst - Ljubljana - Zagreb - Beograd - Caribrod. Že sedaj je od interesiranih krogov v inozemstvu uvedena akcija, da se smer orientekspresa po tem letu ali pa še prej izpremeni in naj bi orientekspres vozil po progi, kakor pred svetovno vojno, to je: Calais - Paris - Strassbourg - Dumaj - Budimpešta - Novi Sad in dalje. Izpremembo smeri zahtevalo, ker dela fašistična Italija potnikom ekspresa razne nepotrebne sitnosti ter jih nadleguje z raznimi šikanami.

— **Nova lekarna v Ljubljani.** Dr. chem. in mag. pharm. Stanko Kmet - Bergant v Ljubljani namerava otvoriti novo javno lekarno v Ljubljani za okoliš severno od železniške proge do Save s stojiščem na vogalu Dunajske in Bleiweisove ceste v hiši šte. 29 odnosno 31. Pri velikem županu je že zaprosil za koncesijo.

— **Intermezzo pri Sv. Petru.** Danes jutraj so pobožne ženske in drugi prebivalci šentpeterske fare bili priča nenavadno razburljivemu prizoru. Hčerki nekega bogatega mlinarja na Gorenjskem, 24-letni Josipini se je omračil um. Postala je versko blazna in je vedno govorila le o lepem nebesnem mladenku, ki prihaja k njej v kamrico. Domači so zato sklenili, da jo oddajo na opazovalni oddelk ljubljanske bolnice. Z izgovorom, da grede na romanje v Ljubljano, ste mati in še neka sosedka spremlili Josipino v Ljubljano. S kolodvorja je mirno šla po mestu. Ko pa so prišli do šentpeterske cerkve, se je ustavila in začela strahotno kričati, da ne gre naprej, ker jo bodo hudiči snedli. Poklicati so morali bolniškega strežaja in strežnico, ki sta nesrečnico spravila v veliko težavo v bolnico.

— **Tatvina gotovine.** Poštenih hlapcev Jernej Hrbar vozi po ljubljanski okolici za trdiko Hartman puttingačsko pivo. Včeraj je peljal pivo v Tomačevo in druge sosedne vasi. V Tomačevem je inkasiral precejšnjo svoto denarja, ki jo je spravil v veliko torbico ter jo položil na voz. V Tomačevem sta se mu pridružila dva mladeniča, proseč ga, da naj ju vzame na voz. Hlapec je njuni želji ustregel ter sta se z njim peljala do trgovine Šventner pri moščanski poti na Savski cesti. Tam je Hrbar oddal pivo v zabojli. Med tem časom pa sta izginila mladeniča in z njima 370 dinarjev gotovine. Tatvine je sumljiv neki 17letni klatež iz Most, ki noče bivati doma, marveč se klati okrog. Kople se že vso sezono na Savi, a ponoči spi po kozolcih. Najbrž je ta klatež izvršil tudi razne tatvine na Savi.

— **Brezobziren kolestar.** Na vogalu Karlovske ceste in ceste Za gradom je včeraj jutraj povozil 67-letno zasebno Ivanu Modic iz Loškega potoka neznan kolestar, po poklicu najbrže mesarski pomočnik. Podrl jo je na tla in nato v divjem begu zdirjal dalje. Starka je dobila lahke poškodbe po glavi, po rokah in prsih. Zadnji čas so kolestarji postali silno brezobzirni. Tako sta sponi okoli 21. dva kolestarja - sportnika na dvosedalnem kolezu trenirala po Selenburgovi ulici. Vozila sta v diru sem in tja več kakor petkrat. Protesti občinstva so slednjič tej trenaji napravili konec.

— **Arreatacija dveh lahoživk.** Sponi okoli 19. je stražnik prišel na Kongresnem trgu elegantno 20letno Ivaniko S. Bila je v družbi dveh kavalirjev in neke svoje znanke Antonije. Dalje časa je vesilo živela v Rogaški Slatini in v Mariboru, a je prišla pogleda ljubljanske kavalirje kljub temu, da ima prepovedan povratek. Elegatno gospodično Ivaniko so izročili sodišču. Danes ob 6.30 jutraj pa je stražnik v Kolodvorski ulici prišel lahoživko Ljubljanki Maričko G. Vlačila se je okrog z raznimi moškimi. Marička je po zaslišanju na policiji odšla v javno bolnico.

— **Droblj iz policijske kronike.** Zapri so tri osebe in sicer dve mladenki zaradi postopanja in tajne prostitucije ter nekega Stankota zaradi pijanosti in izgreda na ulici. Prijavljene so tri tatvine in lahka telesna poškodba. Neki mladenič je prijavljen radi kopanja na prepovedanem prostoru, drugemu mladeniču pa je policija zaplenila samokres, ker ni imel orožnega lista. Štirje pomočniki so kalili nočni mir, a 10 avtomobilistov in voznikov bo kaznovanih radi prestopka cestnopolijskega reda.

— **Vreme.** Sponi ob 21. je kazal barometer 759.8, termometer +23.2°, danes ob 6. jutraj barometer 760.5, termometer +14°C, ob 7. jutraj termometer +15°C, popoldne barometer 760, termometer +28°C. Jasno.

Iz Celja

— **Nov list v Celju.** Te dni je prišel v Celju izhajati kot tednik »Kmetijski Glasnik« glasilo samostojnih kmetov. Lastnik in izdajatelj lista je gosp. Ivan Urek v Globokem pri Brežicah, urednik lista pa je g. Alojz Zagar v Celju. List se tiska v Zvezni tiskarni.

— **Več pozornosti!** Pri renoviranju hiš v mestu se včasih za varnost pasantov ne skrbi dovolj. Ko so renovirali šolo šolskih sester, bi bila dva pasanta kmalu poškodovana vsled ne previdnosti delavcev. Te dni pa se je zopet zgodila pri obnovi Rauscherjeve hiše na Glavnem trgu nesreča, ki bi bila lahko postala usodna. Prevrnila se je lestva po neki ženi in jo pobila na tla. Ženska je omedlela. Ko je prišla zopet k zavesti, je rekla, da jo boli glava, vendar pa je odšla proti domu. Priporočali bi več pazljivosti, da ne bodo ogroženi pasanti!

Strahovita železniška nesreča

V bližini Niša sta trčila skupaj dva tovorna vlaka in se popolnoma razbila. — Šest mrtvih in več ranjenih. — Krivec nesreče službojoči uradnik v Brljini.

Kakor smo že včeraj na kratko poročali, se je v noči od 9. na 10. t. m. dogodila na železniški progi Beograd-Niš železniška nesreča. Ob 1.30 je pri km 191 med Brljino in Čunisu trčil tovorni vlak št. 121 iz Beograda na odprti progi s tovornim vlakom št. 187. Udarce je bil strahovit. Hrušč, ki je nastal pri tem vsled lomljenja lokomotiv in vagonov, se je čul na več kilometrov daleč. Vpiti je ranjenega voznega osebja se je razlegalo daleč naokrog v noč.

Osebe je postaje v Čunisu je s seljaki, ki so se takrat tamkaj zbrali, takoj odšlo na mesto katastrofe, kjer se jim je nudil grozen prizor. Lokomotive in vagoni so bili popolnoma razbiti, iz kupov desk in železja pa se je čulo obupno klicanje ponesrečenec. Žrtve so takoj izvele izpod razvalin ter jim nudili prvo pomoč. Iz Žitkovca in Aleksinca sta došla dva zdravnik, ki sta ranjence obvezala. Katastrofa se smatra za eno najstrašnejših, kar se jih je do sedaj zgodilo v Srbiji. Če bi se nesreča pripetila potniškimi vlakom, bi bilo gotovo nad sto ljudi mrtvih. Od vlaka št. 186 se je izmed 27 vagonov razbilo 24, od vlaka št. 121 pa se je razbilo vseh 15 vagonov, natovorjenih s kamenjem. Vlak št. 186 je vozil različno blago, premog, železje, kar je večinoma vse uničeno. Materijalna škoda še ni precenjena, sodijo pa, da znaša več milijonov dinarjev.

Vlakovodja vlaka št. 121 Boža Ilič iz Aleksinca je ostal na mestu mrtve. Njegovo truplo so našli zmečkan med lokomotivo in tenderjem ter grozno razmesarjeno. Smrtno se je ponesrečil tudi zavirač tega vlaka Laza Ristić iz Tišee, cigar truplo so šele po dolgem času našli med razvalinami. Na vlaku št. 186 je bilo ranjeno vse osebje, 13 po številu. Večinoma imajo zlomljene

ude in pobite glave, samo eden ima lažje poškodbe. Vse ranjence so prepeljali rano jutraj v Niš s pomožnim vlakom, med potjo pa so štirje umrli, tako da je skupno šest smrtnih žrtev.

Preiskava je dognala, da je dežurni uradnik na postaji Brljini Panajotović pustil odpeljati vlak št. 121, dasi bi imel počakati na vlak št. 186. Oba vlaka sta se običajno križala v Brljini. Medtem je iz Čunisa že odšel vlak številka 186 in nesreča je bila neizogibna. Vlakovodji sta opazila, da bo prišlo do katastrofe šele, ko sta bili lokomotive oddaljeni druga od druge komaj 3 m.

Lokomotiva št. 121 je udarila v vso silo v tender lokomotive št. 186, ki je vozila obrnjena naprej. Silen sunek je vrzel več vagonov s tira, polomil in razbil brzojavne drogeve in brzojavno napravo, tako da je bil ves telefonski in telegrafski promet za dalje časa prekinjen.

Pri zaslišanju se je dežurni uradnik v Brljini Panajotović zagovarjal, da je bil od postajenačelnika v Čunisu obveščen, da se vlak št. 186 nahaja še v Kormanu. Radi tega je pustil odpeljati vlak št. 121 v mnenju, da bo srečal nasproti prihajajoči vlak v Čunisu. Ta nje gova izpoved pa se ni mogla uverovati in je vsa krivda padla nanj. Panajotovića so takoj aretirali ter odvedli v Kruševac.

Na mesto nesreče so bili takoj poslani pomožni vlaki iz Niša, Čuprije in Jagodine. Ves dan so čistili progo, vendar pa je bil šele včeraj vzpostavljen reden promet. Tovorne vlake iz Beograda in Niša so v tem času ustavili v Čunisu; prestopanje se je vršilo samo med potniškimi vlaki iz Beograda in Niša. Ekspres iz Carigrada so zaždržali v Aleksincu. Na mesto nesreče je došlo več komisij iz Niša in Beograda, da ocenijo povzročeno škodo.

Zločin orožniškega narednika

V Beogradu je živčno bolan orožniški narednik ustrelil sebe in dva tovariša.

V Francoski ulici v Beogradu se je predvčerajšnjem okoli 1. ponoči odigrala pretresljiva drama, ki je zahtevala tri žrtve.

Orožniški narednik Novak Mitrović je v hipni duševni zmedenosti s službenim revolverjem ustrelil četnega pisarja Mustafa Karadžića, sebe in težko ranil redova Jovana Obradovića.

Predvčerajšnjim se je narednik vrnil kasneje kakor navadno v vojašnico. Njegova tovariša Mustafa in Jovan sta že legla spat. Narednik se je že slegel, ko je nenadoma skočil na noge, se obledel in odšel iz sobe. Sprehajal se je po dvorišču.

Tovariša sta vedela, da je Novak živčno bolan.

»Kaj mu je zopet?« je vprašal Mustafa Jovana. Jovan je bil utrujen in je samo mignil z rameni in se obrnil. »Zvečer je prišel pozno domov, toda še nikdar ni odšel iz sobe tako kakor danes!« je nadaljeval Mustafa, ki je istokot kmalu nato zaspal.

Narednik je vstopil v sobo ves blede. Snel je nad posteljo obešen službeni revolver, vsedel se je in zamišljen zrl v smrtonosno orožje. Šum je prebudil Mustafa.

»Gospod narednik, kaj delate?« je vprašal preplašeni Mustafa.

»Tiho, ne govori!« je zamrmral narednik.

»Kaj govorite. Vi ste bolni. Čakajte, da zbudim Jovana.«

»Ne, ne,« je zakričal narednik, »če se premakneš, te ubijem.«

Iz Maribora

— **Razpust upravnega odbora Mestne hranilnice razveljavljen!** Prvi korak mariborskih kleroradikalov po sklenitvi pakta je bil, da se polaste največjega zavoda v mariborski oblasti, mariborske Mestne hranilnice. Veliki župan mariborski je razpustil pravilno izvoljeni in od občinskega sveta potrjeni upravni odbor ter imenoval radikal dr. Ravnika za vladnega komisarja in mu pridobil klerikalni svet. Minister za trgovino dr. Spaho pa je sedaj ta odlok velikega župana razveljavil in odredil, da se mora nemudoma vzpostaviti v Mestni hranilnici prejšnje stanje. Kleroradiki se skušajo sedaj temu na vse načine upirati in g. veliki župan je — odovedal. Vse ostale instance, prejšnji upravni odbor itd. so o tem odloku že obveščene, samo na velikem županstvu še nočejo ničesar vedeti in kleroradikalni svet s komisarjem še vedno sedi v Mestni hranilnici. Pa ne bo nič pomagalo! Nezakonitosti v Sloveniji ne bomo trpeli!

— **Protest mariborskih socialistov.** V imenu socialistične stranke Jugoslavije so mariborski socialisti odposlali amerškemu poslaniku na Dunaju in guverneru Fulleru protest proti nameravani justifikaciji obeh italijanskih anarhistov Saccos in Vanzettija. »Slovenec« se iz tega norčuje. Kadar pa pošiljajo klerikalci in papež svoje proteste v stvarih, ki nimajo z vero ničesar opraviti, pa je to samoočebni umevno.

— **Kolesarske nesreče in tatvine.** Kolesarske nesreče in tatvine so v zadnjem času zopet na dnevnem redu. V Mariboru so se včeraj ponesrečili večinoma po lastni krivdi kar trije kolesarji, v Solitico pa

Med tem se je prebudil tudi Jovan. Obema je bilo jasno, da se hoče narednik usmrtiti. Začela sta ga miriti. Naenkrat je planil narednik pokonci in nameril samokres na Mustafa.

Mustafa še besedice ni izgovoril, ko je narednik že sprožil in Mustafa se je smrtno zadet zgrudil na tla. Novak se je še toplo ozrl na svojo žrtve in si pogljal nato dve krogli v glavo.

Jovan je skočil k njemu, a krepki narednik se mu je iztrgal iz rok in bliskovito izstrelil na Jovana štiri krogel. Na tleh sta ležali dve krvavi žrtvi.

Nato si je narednik naperil na senec še enkrat okrvavljen revolver in izstrelil zadnjo kroglo sebi v glavo.

Nesreča se je odigrala tako hitro, da do zadnjega strela nihče ni mogel v sobo, čeprav so vsi orožniki v hiši čuli streljanje. Ko se je narednik po zadnjem strelu zgrudil mrtve, so drugi orožniki prihiteli v sobo.

Narednik in Mustafa sta bila že mrtva, Jovan pa se je zviljval v bolečih naih. Vojaska in civilna komisija je dognala, da je narednik Novak Mitrović izvršil zločin v hipni duševni zmedenosti, ker je bil težko živčno bolan.

Pred meseci je narednik dobil dovolj radi boleznih. Zdravil se je v Vrnjački banji. Očividno mu zdravljenje ni dosti pomagalo. Pred dvajsetimi dnevi je zopet prevzel službo. Tovariši so slutili, da bo sledila katastrofa, zlasti ker je bil narednik zadnje dni radi neznanih vzrokov silno vznemirjen.

so pripeljal lesnega trgovca J. Janišca iz Gortine, ki je padel z motornega kolesa tako nesrečno, da si je zlomil čeljust, podlaket, nosnico in ogriznil jezik. — Tatviti tudi ne mirujejo. Včeraj je zopet izginilo kolo nekemu mesarju, iz veže neke gostilne pa je neznan umozvojil odpeljal kolo nekemu slikarskemu mojstru, ki je spotoma stopil v gostilno na okrepčilo. Kolesarskih tavin je največ kriva ne previdnost kolesarjev, ker puščajo kolesa brez nadzorstva in jih ne zapirajo.

— **Klub tiskarskih strojnikov v Ljubljani priredil 14. in 15. t. m. ekskurzijo v Maribor in na Falo.** Tej družini se pridruži celokupni zbor »Grafike«, ki bo nastopil na prijateljskem večeru, ki ga prirede mariborski tiskarji v čast gostom v nedeljo ob 8. zvečer v Ljudskem domu. — Prijatelji tiskarjev in lepega vabljivi.

Napisni na ploščah
prevlečeni z radio-tinkturo, morejo se čitati tudi ponoči. — En primer.

To in ono

Električni oglasi v Ameriki

Električno razsvetljeni oglaševalni izveški tvorijo v Ameriki važno industrijsko panogo. Pred približno sto leti je nek George Samuel Harris pustil patentirati na Angleškem prvi razsvetljeni oglaševalni znak. Bil je montiran na vozu in obstojal je iz pooljenih lepakov s svečami za njimi. To pripravo lahko smatramo za prednika vseh velikih bleščečih oglasov, ki razsvetljujejo vsa središča ameriških mest. Ob velikih belih potih, kakor imenujejo newyorški Broadway ponoči, je približno 1.250.000 žarnic na tamošnjih oglaševalnih svetilnih. Te žarke krone nad velikimi poslopi odsevajo proti nebu za 25 milijonov sveč. Eden izmed velikanskih električnih oglasov, kakršne je videti v ameriških vele mestih, bi mogel razsvetljevati vse hiše v mestu z 10.000 prebivalci. Ti oglaševalni stroji prinašajo lastniku hiše dostikrat več najemnine kakor vse prodajalnice v pritličju. Samo montiranje takega izveška, ki vsebuje dve milijardi električnih žic in avtomatična izpreminjala za različno zažigavanje, velja kakih 20.000 dolarjev.

Mimo velikih električnih oglasov v newyorškem gledališkem okraju gre vsak večer okoli 700.000 ljudi. Ni čuda, da imajo ti znaki velike oglaševalne vrednosti. Električni oglaševalni stroji Broadway zvečer v čarobno deželo in take zbirke umetne razsvetljave ni nikjer drugje na svetu. V vsem Manhattanu, okraju New Yorka, je približno 22.000 električnih oglasov, od katerih je 10.000 ob Broadwayu. Približno 2000 jih je na restavracijah in 500 na gledališčih.

Stroški velikih električnih oglasov so tako veliki, da se načrti izdelujejo z največjo skrbnostjo. Predno izvrše delo, napravijo načrt v barvah. Potem izdelajo majhen model, točen v vseh podrobnostih. Model se kinematografira čez film, ki predstavlja Broadway ponoči. Na tak način vidijo podjetniki oglas v polnem obratu izpreminjajočih

se žanov vrh kakega poslopija na Broadwayu, še predno so ga monterji začeli postavljati.

Na strehah v bližini oglasov imajo velike zaloge žarnic, ker izrabijo večji oglaševalni znak. Bil je montiran na vozu in obstojal je iz pooljenih lepakov s svečami za njimi. To pripravo lahko smatramo za prednika vseh velikih bleščečih oglasov, ki razsvetljujejo vsa središča ameriških mest. Ob velikih belih potih, kakor imenujejo newyorški Broadway ponoči, je približno 1.250.000 žarnic na tamošnjih oglaševalnih svetilnih. Te žarke krone nad velikimi poslopi odsevajo proti nebu za 25 milijonov sveč. Eden izmed velikanskih električnih oglasov, kakršne je videti v ameriških vele mestih, bi mogel razsvetljevati vse hiše v mestu z 10.000 prebivalci. Ti oglaševalni stroji prinašajo lastniku hiše dostikrat več najemnine kakor vse prodajalnice v pritličju. Samo montiranje takega izveška, ki vsebuje dve milijardi električnih žic in avtomatična izpreminjala za različno zažigavanje, velja kakih 20.000 dolarjev.

Za nekatere svetlobne oglaševalne plačujejo najemnine od petdeset do sto tisoč dolarjev na leto. Luči oglasov morajo žareti od mraka do 1. ponoči. Ako luči ugasnejo, mora oglaševalna družba plačati gotov popust svojemu klijentu, kar je pravzaprav globa za brezbržnost družini čuvajev.

Tudi Evropa že začne rabi električne izveške. Celo na Ruskem so jih uvedli v zadnjem času, toda ne za oglaševanje blaga, marveč za politično propagando.

100.000 frankov za Evin kostum

Toliko odškodnine je namreč zahtevala znana pariška umetnica Spinel, ki je dunajskega »Die Bühne« priobčila dva njena akta. Spinelijeva je tožila pariški atelje »Dorrry«, ki je brez njene vednosti izdal fotografije, pa tudi »Die Bühne« si je radi reprodukcije teh aktov nakopala tožbo na glavo. Pred sodiščem je povdarjal zagovornik lepe plesalke, da so bili posnetki namenjeni izključno za lastno uporabo plesalke, kajti vsaka umetnica pač rabi točno predodeno svojega plastičnega talenta. Sodišče se je uverilo, da je ugled umetnice oškodovan in je obsojilo atelje »Dorrry«, da mora plačati umetnici 100.000 frankov odškodnine. Kako se je pravda končala za »Bühne«, kronika ne pove. Vsekakor si bodo v bodoče ilustrovani listi dobro premislili, predno bodo brez osebnega dovoljenja priobčili sliko kake umetnice v Evinem kostumu.

Odkritje novega plemena

V Aziji je neka ekspedicija našla na popolnoma novo pleme, ki je bilo do sedaj svetu neznano. To pleme živi v okrožju Sakataly v Aserbejdžanu. Značilno je to pleme je, da igra tam žena odločujočo vlogo. So to potomci Avarov, ki so nekoč živeli v Aserbejdžanu. Govore tudi Avarom popolnoma slično narečje. Žena skrbi za vso rodbino, opravlja hišna in druga dela. Novo odkrito pleme se imenuje Jassa in prebiva običajno v skalnatih duplinah, kjer je nameščenih okoli 150 koč. Ekspedicija, ki je našla to pleme, namerava točno proučiti življenje, etnografijo in zgodovino zanimivega plemena.

Nesreča v gorah

V tirolskih gorah se je na Hochfinstermünzu te dni smrtno ponesrečil znani dunajski dermatolog univ. prof. dr. Otto Sachs. Pri nabiranju planink je zašel na strmo steno in treščil približno 100 m globoko, kjer je obležal z razbito glavo in polomljenimi udi. Bili je takoj mrtve.

Prof. dr. Sachs je bil eden najuglednejših in najznamenitejših zdravnikov na Dunaju. Znameniti so zlasti njegovi uspehi na polju znanstvenega raziskovanja kožnih in spolnih bolezni. Njegova dela o rezultatih histoloških raziskovanj so mu prinesla svetovno slavo. Pokojni je bil star šele 56 let, krepke in trdne narave. Dr. Sachs ni bil turist, ki se rad eksponira in nikdar ni delal nevarnih izletov. Da ga je pri izletu doletela smrt, je pač pripisovati samo nesrečnemu naključju.

Umor treh Pražanov v Franciji

Ne daleč od Pariza so našli nedavno umorjena mlada Pražana po imenu Klika in Macharovski, o čemer je naš list že svojočasno poročal. Sedaj je policija odkrila truplo tretjega Pražana, ki je bil istakot umorjen in to odkritje je dalo preiskavi popolnoma drugo smer. Tretja žrtev je Čeh Müller in sodi se, da ga je umoril četrti tovariš, ki je bil v družbi trojice. Oblasti so mnenja, da sta bila Klika in Macharovski

skoraj umorjena od Müllerja in zagonetnega neznanca, ter oropana. Pri delitvi plena se je Müller najbrž sprl z zagonetnim neznancem in ta ga je ustrelil. »Lidove Noviny« ostro napadajo francoske varnostne oblasti, katerim očitajo zanikarnost in malomarnost, kajti Müllerjevo truplo je bilo najdeno šele sedaj, dasi je bil umor prvih dveh Pražanov izvršen že pred dvema mesecema. List zahteva, da se preiskave zločinu udeležijo tudi češkoslovaški kriminalisti.

Obilen blagoslov

V kraju Prestewitz pri Liebenwerdu v Nemčiji je žena rudarja Otona Hermann, ki je že oče osmih otrok, te dni rodila četverke, dva dečka in dve deklici. Eden dečkov je kmalu po porodu umrl, dočim so ostali trije popolnoma zdravi. Tudi mati se počuti dobro. — O obilnem blagoslovu v razmeroma kratki dobi poročajo tudi iz Salwayana Irskem. V tamošnji bolnici je žena delavca O. Birga pred dobrim letom rodila dvojčke, a sedaj je rodila kar trojčke, ki so pa takoj po rojstvu umrli. V zdravniških krogih je povzročil ta porod precejšnjo senzacijo in v Salway je prispelo več zdravnikov, da pregledajo mater, ki je tako bogata na otroškem blagoslovu.

Žrtev babjeverstva

Pred dnevi smo poročali o slučaju babjeverstva, ki se je primeril v malem italijanskem mestecu Cosenzi. Sličen dogodek ljudske naivnosti in babjeverstva pa se je odigral te dni tudi pri Uzhorodu na Češkem. V tamošnjem gozdu že več let živi neka 70-letna beačica Bončura. Sosedni prebivalci in okoličani so verovali, da je starka čarovnica. O njej so se širile vsakovrstne stvari, da je v zvezi s hudičem, da jaše na metli, da se v mesečini spreha po gozdu itd. Prebivalstvo je imelo neizmeren strah pred staro ženko, ki v ostalem nikomur ni storila ničesar žalega. Ker so vaške ženske proti starki hujšale moze in fante, so te dni fante sklenili, da bedno starko spravijo s sveta. Ponoči so vdrl v kolibo stare žene, jo zvezali in vlekl v gozd,

Privezali so jo na drevo, pod katero so nagrmadili dračja in grmado zažgali. Nato so suroveži pobegnili. Starka je obupno kričala na pomoč in njene krike so čuli lovci, ki so se slučajno vračali skozi gozd v Uzhorod.

Rešili so nesrečno starko in jo odvezali z drevesa ter jo prepeljali v bolnico. Starka je dobila težke opekline in se v bolnici bori s smrtjo.

Posledice surove šale

Kakšne usodne posledice lahko povzroči neokusna šala, je razvidno iz slučaja, ki se je primeril te dni v Hallu v Nemčiji. V ekspresnem vlaku Lipsko-Halle sta se vozila dva trgovska potnika v družbi nekega študenta medicine. V sosednem kupeju trojice se je vozila hčerka nekega trgovca iz Halla. Mlad medicenec je imel s seboj pripravljeno mrtvaško glavo in uganjal z njo vsakovrstne šale, pri čemer sta mu oba tovariša pridno sekundirala. Trojica je vso vožnjo pridno popivala in ko so bili vsi trije precej okajeni, se je eden izmed njih izmislil, da bi kazalo z mrtvaško glavo prirediti originalno šalo.

In res! Mrtvaško glavo so opremili s turbanom, jo natakli na palico ter jo med vožnjo skozi tunel pomohili pred okno sosednega kupeja. V kupeju je sedela mladenka, ki se je pri pogledu na mrtvaško glavo strahovito ustrašila, nato je glasno zakričala in se onesvestila. Ko se je dekle zopet zavedlo, je pobesnelo. Nesrečnici se je omračil um. Na kolodvoru v Hallu so jo morali z rešilnim vozom prepeljati v blaznico. Ko je neprevideva trojica opazila zle posledice svoje nepremišljene šale, se je hotela izmuzniti. Vsi trije pa so bili aretirani. Oče dekleta je vložil pri državnem pravdnistvu tožbo za odškodnino, vsi trije mladeniči pa se bodo morali tudi zagovarjati radi težke telesne poškodbe.

× Smrt hčerke prof. Haberde. V letošnji višnji Millstadt na Koroskem je te dni umrla hčerka znamenitega dunajskega sodnega zdravnika prof. Haberde, Truda Haberde. Mladenka je plavala preko jezera, a na povratku ji je zmanjkalo moči in je izginila pod valovi.

Germaine Beaumont:

Blažovo veliko potovanje

Blaž je bil zelo priden, majhen deček. Ko ga je zapustila mati, da bi se združila z nekim strugarjem za nadaljnjo življenje, je rad slovesno obljubil, kar je zahtevala od njega. Ponavljal je besedo za besedo in držal oba prsta kvišku: »Da, prisegam, da bom položil venec na grob svojega očeta.« Dasi je bil takrat šele dvanajst let star, je smatral svojo obljubo za resno. Zaočljuba je zaočljuba. Nič ne prisiljen podati zaočljube, če pa to stori, mora biti mož beseda, naj velja, kar hoče. Mati je bila ginjena. »Saj bi sama šla,« je dejala, »pa jaz nimam časa. Računam na te,« je pristavila. Bilo je res nekoliko daleč, kajti Blažev oče je ležal pokopan v Saint Laurentu du Maroni, kamor ga je izgnalo sodišče kot morilec.

Zapuščeni Blažek je moral predvsem skrbeti za to, da se preživi. Odpiral je vrata, bil za sla in prodajal je časopise. Stanoval je za majhno odškodnino pri nekem petnajstletnem tovarišu, ki je kupčeval s trakovi za čevlje. S svojim prvim prihrankom si je Blaž kupil mal hraničnik. Njegov tovariš ga je zaradi tega gledal zaničljivo ter ga smatral za

buržuja. Toda Blaž mu je izjavil: »Da jem svoje vinarje na stran, da bi mogel kupiti venec za očeta grob.«

Tovariš, ki ni nikoli poznal svojega očeta, je bil presenečen. »Kje pa je njegov grob?«

V Saint Laurentu.

»Za vraga! To bo bržkone za Romanville-om,« je menil tovariš. »Poleti bova šla tja.«

Ko je prišlo poletje, so se venci zelo podražili, kar je zavleklo Blaževe načrte. »Čim dalje bom čakal, tem lepši bo,« je dejal, da bi se potolažil. Kmalu nato ga je doletela nepričakovana sreča, da je dobil službo raznašalca v neki trgovini v živili. Tako se mu je posrečilo, ko je bil osemnajst let star, da je kljub trajni hausse v cenah nagrobnih okrasov, mogel kupiti krasen venec iz steklenih biserov z napisom: »Mojemu dragemu očetu.« Ko je dospel tako daleč, je vprašal svojega gospodarja: »Ali je Saint Laurent daleč?«

»Kateri Saint Laurent?«

»Saint Laurent du Maroni.«

»To je v Guyani,« je odgovoril gospodar. »Mislim, da je precej daleč, dečko.« Nenadoma pa se mu je zbudil sum. »Kaj pa imaš pravzaprav iskati v Saint Laurentu?«

»Moj oče je tamkaj pokopan,« je odgovoril Blaž.

V naslednjem trenutku ga je gospodar posadil na prosto... Ubogemu Blažu je bilo zelo težko dobiti enako dobro službo, kajti spričeval ni imel nobenih. Končno se mu je posrečilo dobiti mesto v neki modni trgovini. Prišel je svoj venec v spalnico, kupil si je nov hraničnik, in sicer za potne stroške. Ko je prihranil 137 frankov in 50 centimov, je odšel na kolodvor in vprašal, koliko velja pot v Saint Laurent du Maroni in nazaj.

»Koliko časa ste potrebovali, da ste zbrali svoj denar?« ga je vprašal železniški uradnik.

»Dve leti,« je odgovoril Blaž.

»No, potem pridite l. 1990. zopet. Mogoče bo do takrat postalo cenejše.«

Ves potr se je Blaž vrnil z vencem pod pazduho domov. Med potjo je bral na neki oglašni deski naznanilo parobrodne družbe in tako obenem zvedel tudi za dan odhoda prvega parnika in vozno ceno. Za trenutek se je obotavljal, potem pa se je zopet opogumil: »Kar sem prisegel, sem prisegel. Rekel sem, da bom šel in bom tudi šel. Toda, pošteno povedano, ljubše bi mi že bilo, ako bi bil oče bližje pokopan.« Dan

pozneje je pričel iskati bolj plodonosno službo. Imel je smolo. Takrat je bilo ravno precej brezposelnih in je moral biti še vesel, da je lahko ostal v starem podjetju. Čeprav je še tako natančno računal, vendar ni mogel prihraniti več kakor štiri franka na teden. Bog se mu je zdel zelo visoko in Guyana zelo daleč. Minulo je dvanajst let in Blaž vsled raznih dogodkov, brezposelnosti, bolezni in slabih služb ni prihranil več kakor 693 frankov. Razen tega je venec mnogo zgubil na svoji svežosti in ga je moral dati nekemu pleskarju, da ga je prebavil.

Čas je mineval in Blaž je postal 40 let star. Imel je 40 let in bankovec za tisoč frankov. Smešna vsota. Blaž je pričel sovražiti družbo, ki človeku niti ne dovoli, da bi zadostil najenostavnejšim dolžnostim napram starem in spoštovanosti. »Oh,« je mrmral, »40 let sem prenašal vsako pomanjkanje. In zakaj? Če bi bil vsaj gotov, da bom živel še 40 let. Kaj bo iz moje zaočljube, ako umrem?« Tako premišljevanja so popolnoma izpremenila Blaža, ki je bil do tedaj vsevelega značaja. Postal je zadirljiv. Navadil se je, da se je v podzemski železnici zaničljivo režal, govorniki je začel anarhistične opazke in tako je prišlo do groznega dne. Gospodar

mu je upravičeno očital neko malenkost, Blaž pa je potegnil nož iz žepa in mu ga do ročaja zasadil v grlo. Za govorniku se je posrečilo obvarovati Blaža pred najhujšim, saj je bilo do tedaj njegovo življenje neomadeževano in je bil na dobrem glasu. In tako mu je bila smrtna kazen izpremenjena v dosmrtno prisilno delo.

»Dragi prijatelj,« mu je dejal zagonetno, »storil sem, kar sem mogel. Žal, boste morali iti kljub temu proč.«

»Proč? Kam pa?«

»V Guyano seveda, v Saint Laurent.«

»V Guyano! V Saint Laurent! Tja kaj me pošiljaš? Ne da bi mi bilo treba plačati vinar za to?«

»Da, za vraga, da,« je odvrnil zagonetno, »vendar,«

»Če pomislim, kako sem se vse življenje trudil, moram reči, da bi lahko že prej na to pomislil.«

»Na kaj?« je vprašal zagovornik.

»Seveda na to, da bi ubil svojega gospodarja,« je odgovoril Blaž.

Mesec kasneje je Blaž nastopil svojo potovanje na otok deportirancev. Na hrstu je nosil vrečo, v kateri je imel vse svoje imetje, pod pazduho pa venec...

Josipa Jurčiča zbrani spisi

Druga izdaja. Urejuje dr. Ivan Prijatelj.

I. zvezek. Platno Din 50.—, polfranc. Din 56.—.

Urednikov uvod. Pesmi. Narodne pravljice in pripovedke. Spomini na deda. Prazna vera. Obušstvo in bogastvo. Je seneske noč med slovenskimi polharji. Juri Kozjak. Domen. Urednikove opombe.

II. zvezek. Broš. Din 36.—, platno Din 50.—, polfranc. Din 56.—.

Uvod. Spomini starega Slovenca. Tihotapec. Juri Kobilja. Dva prijatelja. Vrbani Smukova ženitev. Grad Rojtnje. Urednikove opombe.

III. zvezek. Broš. Din 36.—, platno Din 50.—, polfranc. Din 56.—.

Uvod. Kloštrski žolnir. Deseti brat. Urednikove opombe.

IV. zvezek. Broš. Din 72.—, platno Din 86.—, polfranc. Din 92.—.

Uvod. Golida. Hči mestnega sodnika. Nemški valpet. Dva brata. Božidar Tirtelj. Kozlovska sodba v Višnji gori. Črta iz življenja političnega agitatorja. Sin kmetijskega cesarja. Sosedov sin. Urednikove opombe.

Naroča se v knjigarni Tiskovne zadrage v Ljubljani.

Francoska linija (French Line)

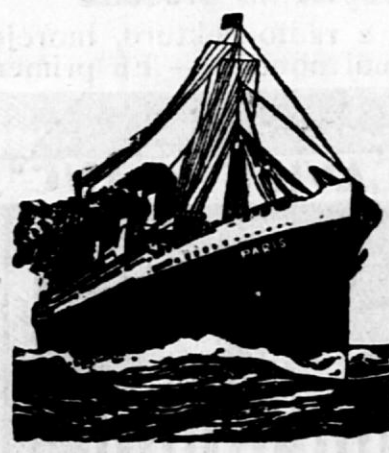
Cie. Gle. Transatlantique

HAVRE-NEWYORK samo 5 1/2 dni čez morje

Dobra hrana in pijača brezplačno.

Cie. Chargeurs Réunis, Sud-Atlantique, Transports Maritimes za severno in južno Ameriko z ekspres parniki, kateri vozijo vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marsilje v Argentinijo, Uruguay, Chile, Avstralijo in Kanado.

Tozadevna pojasnila daje brezplačno zastopnik **Ivan Kraker, Ljubljana** Kolodvorska ulica 35

Lokal za špecerijsko trgovino

in trafiko iščem v najem. — Ponudbe pod »Lokal/1841« na upravo »Slov. Naroda«.

Knjigovodkinja

perfektna in izurjena tudi v vseh pisarniških delih, večša slovenskega in nemškega jezika — išče službo pri večjem podjetju. Ponudbe pod »Knjigovodkinja/1846« na upravo »Slov. Naroda«.

Stavbnege polirja

in več dobrih ZIDARJEV (tudi akordanti) — sprejme takoj gradbeno tverda v Ljubljani. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Din 10.— liter vina

belega iz Krških gor — prodaja radi prezidave kleti gostilna Anton Maver, Ljubljana, Ahaclova cesta 5 — dokler traja zaloga ter vabi na obilen odjem, ker je vino izredno poceni!

Dijaka iz boljše hiše

sprejem na hrano in stanovanje. — Ponudbe pod »Dijak/1847« na upravo »Slov. Naroda«.

30.000 Din posojila

diam za stanovanje dveh sob s kuhinjo. Vknjižba na prvo mesto. — Ponudbe pod »Posojilo/stanovanje/1813« na upravo »Slov. Naroda«.

Dijaka

sprejem na dobro domačo hrano in stanovanje. — Strogo nadzorstvo. — Ponudbe pod »Dijak/1832« na upravo »Slov. Naroda«.

Zajamčen zaslužek vsakemu!

Reducirani, brezposelni, upokojenci itd. javite se osebno ali pismeno (tudi z deželo) za razpečevanje državnih vrednostnih papirjev in ur na mala odplačila. — Zumbulović, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12. 1844

Trgovski pomočnik

izkušen v špecerijski trgovini — želi mesta v večji trgovini kot skladiščnik; večš slovenskega in nemškega jezika. Nastopi lahko s septembrom t. l. — Dopisi pod »Dobra moč/1829« na upravo »Slov. Naroda«.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljeni, dobri soprog, oče in svak, gospod

Anton Leitgeb

upravnik dolenskih železnic in revident drž. železnic v pokou

v četrtek, dne 11. t. m. po dolgi, mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb dragoga pokojnika bo v soboto, 13. avgusta ob polu treh popoldne iz hiše žalosti, Medvedova cesta 32, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 12. avgusta 1927.

Miroslava Leitgeb roj. Baraga, soproga Martina Leitgeb, hčerka, in vsi ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod

Sindikat lokalnih železnic v Sloveniji naznanja, da je njegov dolgoletni tajnik gospod

Anton Leitgeb

revident drž. železnic v p.

po dolgi, mučni bolezni 11. t. m. preminil. Pogreb se bo vršil dne 13. avgusta 1927 ob polu treh iz hiše žalosti, Medvedova ulica 32, na pokopališče k Sv. Križu.

Blag mu spomin!

V Ljubljani, 12. avgusta 1927.

Predsedstvo sindikata lokalnih železnic v Sloveniji